

Jaarverslag 2014
voor de Vlaamse regering

Missie en visie van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

► Missie

Het GO! is actief pluralistisch en streeft bij iedereen maximale leerwinst, ontwikkeling van de totale persoonlijkheid, maatschappelijke verantwoordelijkheid en individueel welbevinden na. Deze missie is uitgeschreven in het pedagogisch project van het GO! (PPGO!) en laat zich vertalen naar vijf kernwaarden: respect, creativiteit, resultaatgerichtheid, solidariteit en integriteit.

► Visie

De school van de toekomst biedt kwaliteitsvol onderwijs aan. Zij is pluralistisch en zet in op gelijke onderwijskansen. Ze is ingebed in de lokale omgeving en werkt nauw samen met lokale besturen en sociale, culturele, sportieve en economische actoren. De leerkracht is hier de inspirerende kracht en streeft voor elke leerling of cursist naar maximale leerwinst, rekening houdend met ieders talenten, interesses en mogelijkheden. Het schoolgebouw is duurzaam en multifunctioneel en stelt zijn deuren open voor een leven lang en levensbreed leren.

Pedagogisch project van het GO!

► Algemene grondslag

Het PPGO! is het basisdocument waarin de grondbeginselen, de waarden en de algemene doelstellingen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zijn opgenomen. Het PPGO! is een referentiekader waarbinnen leerlingen begeleid worden in hun persoonlijke ontplooiing enerzijds en in hun ontwikkeling naar samenleven in diversiteit en harmonie anderzijds. Daarbij is het wezenlijk dat de leerlingen bewust en kritisch nadenken over hun handelen en op grond daarvan verantwoorde keuzes maken. Daaruit blijkt dat het GO! naast onderwijs ook de opvoeding van de gehele persoonlijkheid van de leerlingen beoogt.

► Basisbeginselen

Met het PPGO! wil het GO! elk individu kansen bieden op een optimale ontwikkeling; een ontwikkeling die niet leidt tot nivellering en standaardisering, maar gedifferentieerd is naar ieders talent en competenties. Hierbij krijgen de leerlingen aangepaste pedagogisch-didactische begeleiding. Het PPGO! streeft de totale ontwikkeling van de persoon na, de verwerving van kennis en inzicht, de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes, met bijzondere aandacht voor een kritische en creatieve ingesteldheid ten aanzien van mens, natuur en samenleving. Iedere mens is uniek. In elke onderwijs- en opvoedingssituatie moet dus de individuele eigenheid van iedere leerling tot haar recht komen. Dit betekent onder meer gelijke ontwikkelingskansen voor gelijkbegaafden. Het houdt enerzijds in dat milieuachterstanden of handicaps worden gemilderd of weggewerkt door aangepaste hulpverlening, en anderzijds dat wordt ingespeeld op de specifieke behoeften van meerbegaafde en talentvolle jongeren.

In dit kader – het streven naar kansengelijkheid en het waarborgen van een maximale ontplooiing van capaciteiten – stelt het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap alles in het werk opdat elke leerling een zo hoog mogelijk niveau bereikt volgens zijn talenten en interesses. M.a.w. het GO! tracht een maximale vooruitgang (d.i. leerwinst) te realiseren bij zijn leerlingen. De leerling is niet alleen een individu, maar ook een gemeenschapswezen. Ook aan dat aspect hecht het GO! grote waarde. Een harmonische wisselwerking tussen individu en gemeenschap is onontbeerlijk; de individuele persoon moet in de samenleving ontplooiingskansen krijgen. Dit is slechts haalbaar, als de vorming van het individu 'totaal' is, d.w.z. als ze zowel wetenschappelijke en technologische, sociaal-culturele en ethische componenten omvat; een gezond evenwicht tussen die verschillende componenten is een must.

Steunende op die totale vorming zullen de jongeren het doel en de zin van hun handelen leren inzien en zich ten opzichte van zichzelf en van het maatschappelijk gebeuren met kritisch inzicht kunnen opstellen; ze zullen van jongs af leren in vrijheid verantwoordelijkheid te dragen.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap voedt op tot sociaal engagement, verantwoord gebruik van de ruimte, wereldsolidariteit, verdraagzaamheid en brede belangstelling voor het culturele gebeuren hier en elders.

Het PPGO! staat voor een dynamisch mens- en maatschappijbeeld en het beoogt de vorming van vrije mensen, die:

- een fundamenteel zelfvertrouwen hebben, dat steunt op authenticiteit en integriteit;
- een open geest hebben, zonder vooroordelen, met belangstelling en respect voor ieders mening;

- mondig zijn, zodat ze hun ideeën helder en juist kunnen vertolken;
- bereid zijn tot een leven lang en levensbreed leren;
- getuigen van intellectuele, emotionele, esthetische en ethische bewogenheid;
- zich betrokken weten bij de sociale werkelijkheid en de maatschappelijke ongelijkheden: opkomen voor de eerbiediging van de Rechten van de Mens en zijn fundamentele vrijheden, voor sociale rechtvaardigheid en voor democratische instellingen;
- de gelijkwaardigheid van mensen en de emancipatie van elk individu niet enkel als principe huldigen, maar zich ook inspinnen om ze te verwezenlijken.

► Van neutraliteit naar actief pluralisme

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is gehouden tot neutraliteit. Dat houdt in: de eerbiediging van de filosofische, ideologische en godsdienstige opvattingen van de leerlingen en hun ouders. 'Neutraal' wordt door de grondwetgever niet opgevat als 'waardevrij' of 'vrijblijvend'. Het GO! is niet gebonden aan een levensbeschouwelijke 'richting'. Het is evenmin verbonden met een ideologische groep.

Mensen van alle overtuigingen zijn welkom in het GO! en hun eigenheid wordt er gerespecteerd.

Het GO! beschouwt het actief omgaan met deze diversiteit als een meerwaarde en als een pijler van zijn onderwijs. Via dit actief pluralisme beklemtoont het GO! dat de mensheid, ondanks alle verschillen, verbonden is door gemeenschappelijke waarden en doelen.

► Concrete toepassingen

Het PPGO! komt op democratische wijze tot stand. Alle actoren uit het GO! worden uitgenodigd een bijdrage te leveren tot zijn realisatie.

Dat veronderstelt:

- inzicht (informatie van alle betrokkenen);
- inzicht (door coördinatie) via overlegstructuren;
- inspraak (door communicatie) door echte participatiemogelijkheden in alle geledingen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Dit is de ondergrond van de beleidsvisie in het GO!: door directe democratische deelneming aan het beleid een proces op gang brengen waardoor het engagement in de uitvoering van de beleidsbeslissingen wordt opgewekt.

Het PPGO!

- wil alle betrokkenen bij het GO! aanzetten tot reflectie op de maatschappelijke realiteit enerzijds en de dagelijkse onderwijspraktijk anderzijds;
- vindt zijn concrete vertaling in het schoolwerkplan, het schoolreglement en de schoolcultuur in het algemeen;
- heeft een dynamisch karakter: het kan worden aangepast als gevolg van een wijzigende context (maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe wetenschappelijke inzichten, veranderende pedagogische behoeften enz.).

Woord vooraf

2014 was voor het GO! een erg druk, maar in velerlei opzichten ook een belangrijk én feestelijk jaar.

In januari namen we onze intrek in ons nieuwe Huis van het GO! aan de Willebroekkaai. Dit was niet zomaar een verhuizing, maar meteen het startschot van een geheel nieuwe manier van werken. We maken sindsdien immers gebruik van 'Virtual Desktop Interface'. Alle medewerkers kunnen nu vanop eender welke plaats alle informatie van de server ophalen en dus ook telewerken. De flexibele werkplekken in het nieuwe gebouw bevorderen ook elke samenwerking en ontmoeting. Bovendien zorgde de volledige integratie van de nascholing in het Huis van het GO! ervoor dat dit echt een open huis werd, waar iedere dag tientallen leerkrachten, directeurs en andere collega's uit heel Vlaanderen over de vloer komen.

Alle voorbereidingen werden getroffen voor het project rond de opmaak van integraalplannen voor onze scholengroepen en het documenteren van alle informatie over gebouwen en domeinen in een innovatief managementsysteem.

Naar aanleiding van de federale, regionale en Europese verkiezingen konden we aan de nieuwe parlementsleden een memorandum overhandigen als resultaat van een participatief traject waaraan ruim 11.000 leerlingen, ouders, medewerkers en bestuurders van het GO! hadden meegewerkt.

De missie van de centrale diensten werd geherformuleerd en de organisatiestructuur werd aangepast om de missie nog beter te kunnen vervullen. Met de scholengroepen werd een overleggronde opgestart om samen na te denken over een bestuurlijke optimalisatie over alle bestuursniveaus heen.

En in oktober ten slotte vierden we samen met duizenden leerkrachten, directeurs en medewerkers 25 jaar GO! in Tour & Taxis in Brussel. Een erg leerrijke én fijne dag met lezingen, workshops, een educatieve beurs en een muzikaal feest, ingezet door leerlingen van onze kunstscholen en verdergezet door Daan.

Eddy Baldewijns
voorzitter Raad GO!

Raymonda Verdyck
afgevaardigd bestuurder

Inhoud

1. De kracht van één net	7
2. Het GO! als motor van onderwijsinnovatie	16
3. De Raad GO!	19
4. De positie van het GO! in het Vlaamse onderwijslandschap	23
5. Infrastructuur	31
6. Personeelsbewegingen	34
7. Samen zorg dragen voor klachten	36
8. Werkingsmiddelen	38

1. De kracht van één net

Memorandum voor de Vlaamse regering

Naar aanleiding van de Vlaamse, federale en Europese verkiezingen overhandigde de Raad van het GO! begin 2014 een memorandum met een bijbehorend eisencahier aan alle politieke partijen. Dit memorandum was niet op de traditionele manier - top-down - tot stand gekomen. Het GO! memorandum 2014 is het resultaat van een uniek participatief traject waaraan meer dan 11.000 mensen uit alle geledingen van het GO! hebben meegewerkt. Ouders, leerlingen, leerkrachten, directeurs, pedagogen en beleidsverantwoordelijken hebben zich via een algemene peiling uitgesproken over de prioriteiten voor het onderwijs in Vlaanderen. Vervolgens werd in regionale workshops verder nagedacht over de prioriteiten en werden in gemengde werkgroepen teksten ontwikkeld over alle bestuursniveaus van het GO! heen. Het resultaat is een sterk gedragen én praktijkgericht werkstuk met concrete aanbevelingen en vragen vanuit het brede onderwijsveld. Het vond dan ook grote weerklank, zowel in de politieke wereld als in de media.

Bestuurlijke optimalisatie

Inspelend op het Vlaamse beleid (conceptnota en voorontwerp van decreet in 2013), heeft het GO! begin 2014 een project opgestart om de bestuurlijke optimalisatie te realiseren. Met dit project wil het GO! de krachten bundelen zodat scholengroepen versterkt worden in hun bestuurlijk vermogen. Dit wil zeggen dat ze als aantrekkelijke regionale onderwijswerkgevers kunnen functioneren, de middelen efficiënter kunnen beheren en hun onderwijsaanbod kunnen optimaliseren. Voor het GO! is de bestuurlijke optimalisatie een middel om te evolueren naar minder maar vooral bestuurskrachtige scholengroepen die vlot kunnen inspelen op de actuele onderwijsontwikkelingen.

Op dit moment bevindt het project zich in de voorbereidende fase. Ressortierend onder de projectstuurgroep zijn er twee werkgroepen actief (een organisatorische en een inhoudelijk - analytische) om de hertekening van het GO! landschap stapsgewijs voor te bereiden. Het gaat om een meerjarenplan waarin het van cruciaal belang zal zijn om alle geledingen te betrekken. De kick-off van de 'nieuwe scholengroepen' wordt gepland tegen begin 2018, wanneer ook de raden van bestuur in een nieuwe samenstelling (na verkiezingen) zullen aantreden.

Nieuwe overlegstructuur

Er werd concreet gewerkt aan de realisatie van een nieuwe participatiestructuur voor de besluitvorming over dossiers waarbij gestreefd wordt naar overleg tussen de verschillende geledingen. Deze structuur (waarvan het model op 19 september 2014 door de Raad werd goedgekeurd)

voorziet in de installatie van een overkoepelend strategisch adviesplatform (STAP) en zes permanente technische commissies (PTC's).

Het STAP wordt geleid door de afgevaardigd bestuurder en bestaat uit leden van de directieraad (7 personen) en van de Co-RA (7 personen). Het strategisch adviesplatform zal een cruciale rol spelen in de adviesverlening. De PTC's komen in de plaats van de centrale adviescommissies en zullen in de loop van 2015 hun werkzaamheden aanvangen.

Deze werkwijze moet de betrokkenheid van de collega's in de scholen en instellingen aanscherpen, voor een breder draagvlak zorgen, korter op de bal spelen en bijdragen aan de kwaliteit van de beleidsvoorbereiding.

Naar een integraal vastgoedbeleid

Binnen GO! 2020 behoort het opmaken van integraalplannen op het niveau van de scholengroepen tot de prioritaire projecten. Een multidisciplinair team is hier begin 2014 mee gestart. Het opzet is dat uiterlijk in 2018 alle scholengroepen over een integraalplan beschikken.

Een integraalplan is een beleidsinstrument waarin een strategie geformuleerd wordt voor het onderwijs van de toekomst, met de bijbehorende budgetten en projecten voor alle betrokken onderwijsinstellingen en schooldomeinen.

School maken stopt niet aan de buitenmuren of het schooldomein. Met integraalplannen overstijgen we de lokale context en benaderen we het onderwijs en in het bijzonder de strategische huisvesting ervan met een helikopterzicht. Hierbij ligt de focus op vragen in verband met pedagogische visie, strategische keuzes en onderwijsvernieuwing. Het integraalplan vertaalt de visie op het onderwijsaanbod naar een strategisch bouwbeleid.

In 2014 is er gewerkt aan de opmaak van de integraalplannen van zes scholengroepen (Brussel, Ringscholen, Maasland, Noord-Limburg, Mandel en Leie, Westhoek) die in 2015 gefinaliseerd zullen worden. In het voorjaar van 2015 worden integraalplannen opgestart voor drie andere scholengroepen (Panta Rhei, Dender en Midden-Limburg).

Het GO! grijpt de opmaak van 28 integraalplannen aan om een Facilitair Management Informatie Systeem (FMIS) voor de organisatie te implementeren. Hierdoor zal het GO! in al zijn geledingen beter in staat zijn om zijn gebouwen en domeinen te beheren. Het gaat niet alleen over het beheer van de huidige bouwplannen, maar ook over een meerjarenonderhoudsplanning, conditiestaatmeting, contracten, berekening van de fysische norm, energieverbruik, haalbaarheidsonderzoeken, aktes, kadastrale uittreksels enz.

Er werden verschillende opleidingen georganiseerd en de inventarisatie van het patrimonium werd verder bijgewerkt. Alle scholen zijn nu in het FMIS opgenomen. Er is nu ook een duidelijk zicht op de koppeling tussen de instellingen en het domein/domeinen waarop zij onderwijs verstrekken.

Ook met de conditiemetingen levert het FMIS een belangrijke bijdrage aan de integraalplannen. Het bouwtechnisch screenen van gebouwen is een zeer belangrijke stap in het uitwerken van een integraalplan voor een scholengroep. Het FMIS maakt het mogelijk om aan de hand van een genormeerde methodiek alle vastgestelde gebreken aan gebouwen te inventariseren en te verwerken.

Actualisering van het strategisch plan GO! 2020

Het GO! wil zijn missie en visie tegen 2020 realiseren aan de hand van vijf strategische doelstellingen. Die vormen samen het canvas voor het strategisch plan GO! 2020:

- Het GO! implementeert een systeem van integrale kwaliteitszorg in alle instellingen en over alle niveaus;
- De scholen van het GO! zijn multifunctionele, brede open scholen, ingebed in de lokale omgeving;
- Het GO! investeert in een voldoende geografische spreiding en een complementair onderwijsaanbod dat rekening houdt met de maatschappelijke noden;
- Het GO! waarborgt op elk bestuursniveau een sterk en professioneel personeelsbeleid;
- Het GO! bouwt een kenniscentrum uit om de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering op alle niveaus te onderbouwen.

GO! 2020 is de opvolger van het algemeen strategisch plan (ASP) 2007-2011. Het heeft 2020 als ijkpunt en kende al drie uitvoeringsplannen: 2010-2011/2011-2012/2012-2014.

Het derde uitvoeringsplan liep eind juni 2014 af en dus werd het, zoals bij aanvang van GO! 2020 voorzien, grondig geëvalueerd om het te kunnen bijsturen. Bijsturing was ook nodig in het licht van de Vlaamse regeringswissel na de verkiezingen van 25 mei 2014, de daarmee samenhangende nieuwe beleidsprioriteiten, het GO! memorandum en de veranderende context (onder meer de besparingen). Het herijkte GO! 2020 zal van start gaan in september 2015.

Een eerste globale evaluatie van GO! 2020 werd in de herfst van 2014 opgeleverd. Er werden herijkte strategische en operationele doelstellingen opgesteld, op basis van deze evaluatie en rekening houdend met de meest actuele externe en interne beleidsontwikkelingen.

Het nieuwe, bijgestuurde strategisch plan bevat de doelstellingen maar ook acties die aansluiten bij de concrete beleidsprioriteiten van zowel het centrale als het lokale en het mesoniveau. De aanzet hiertoe werd al in 2014 gegeven. In 2015 wordt het verder uitgewerkt, samen met alle bestuursniveaus binnen het GO!.

Opstart kennisknooppunt voor het hele net

Er is heel veel informatie en kennis voorhanden in het net, maar op dit ogenblik wordt die niet altijd op een even efficiënte wijze voor iedereen ontsloten. Daarom is er een team van medewerkers samengesteld, het zogenaamde kennisknooppunt, dat de opdracht heeft om een kennisportfolio (inventaris) op te maken, gelinkt aan de beleidsagenda. In dit portfolio worden de beschikbare gegevens, informatie en kennis thematisch gestructureerd. Daarbij wordt voorrang gegeven aan de belangrijke beleidsdossiers. Voor elk beleidsdossier wordt eenzelfde, gemeenschappelijk stramien toegepast. Wanneer de inventaris afgetoetst zal worden met de beleidsagenda zal het ook duidelijk zijn welke kennis we prioritair moeten ontwikkelen, ontsluiten en delen.

Bij het opbouwen en invullen van het kennisportfolio zijn zowel de kenniswerkers, de trekkers van beleidsdossiers als de inhoudelijk experts betrokken. In een eerste stap zal een 'mappenstructuur' worden aangemaakt. In een latere fase zal dit worden ondergebracht in het informatiebeheer, in lijn met het bredere ICT-beleid.

Een beleidsmonitoringsysteem

Het ontworpen monitoringsysteem heeft de ambitie om zich toe te spitsen op de volledige werking van het GO!, zowel strategisch als regulier. Gezien de omvang en de complexiteit wordt de implementatie stapsgewijs aangepakt. Er zijn verschillende types van indicatoren nodig:

- managementindicatoren voor monitoring en rapportering op het niveau van het net, de centrale diensten, scholengroepen, scholen en centra;
- resultaat- en effectindicatoren voor monitoring en rapportering over de strategische programma's in GO! 2020.

In eerste instantie zijn de managementindicatoren op netniveau in gebruik genomen. De indicatoren op het niveau van de scholengroepen zijn in ontwikkeling. Het niveau scholen en instellingen wordt later uitgewerkt.

Voor GO! 2020 worden de resultaatindicatoren gebruikt. De effectindicatoren moeten in het kader van de actualisering opnieuw gedefinieerd worden. Er moet ook een nulmeting gedaan worden, anders is er geen effectanalyse mogelijk.

Informatieveiligheid

Op 24 maart keurde de Raad het strategisch meerjarenplan 2014-2017 voor de informatieveiligheid goed. De grote krachtlijnen daarin zijn de ISO 27001-certificatie voor de centrale (ICT-) dienst(en) en de uitrol naar de scholen en scholengroepen. Het feit dat er één inrichtende macht is voor het GO! (de Raad van het GO!) heeft het voordeel dat er een informatieveiligheidsplan kan worden opgemaakt dat voor alle geledingen van het GO! geldt. De Vlaamse Toezichtcommissie beschouwt het GO! in dat opzicht dan ook als één organisatie, in tegenstelling tot de andere onderwijsverstrekkers, waar de beslissingsbevoegdheid bij verschillende inrichtende machten (gemeenten/steden, vzw's) ligt.

Om de communicatie tussen de centrale diensten van het GO! en de scholen en scholengroepen te bevorderen worden de acties rond informatieveiligheid ook toegelicht in het Lerend netwerk. De stand van zaken en de toekomstige acties werden toegelicht tijdens de tweede ronde in oktober en november in de vijf provincies.

Pedagogische begeleiding

In 2014 kwam de Pedagogische begeleidingsdienst op kruissnelheid in de realisatie van de doelstellingen van het driejaarlijkse begeleidingsplan 2012-2015. (De tweede helft van) 2014 werd ook gekenmerkt door de voorbereidingen van de volgende driejarige cyclus, 2015-2018.

Typerend voor 2014 is dat de regionale clusterwerking ook in het secundair onderwijs vaste voet aan de grond kreeg, nadat die in het basisonderwijs al eerder een vanzelfsprekendheid was geworden. Daardoor kunnen we met een beperkt aantal mensen en beperkte middelen toch heel Vlaanderen en Brussel afdekken en hebben alle GO! scholen een rechtstreekse lijn naar een regiobegeleider die hun vragen capteert en, afhankelijk van de vragen, ze zelf beantwoordt of binnen het multidisciplinaire team van de cluster naar oplossingen op maat zoekt. Ook het buitengewoon onderwijs zette stappen in de richting van clusterwerking, door het onderscheid tussen begeleiders buitengewoon basisonderwijs en buitengewoon secundair onderwijs op te heffen en de scholen regionaal te verdelen onder de leden van het begeleidersteam.

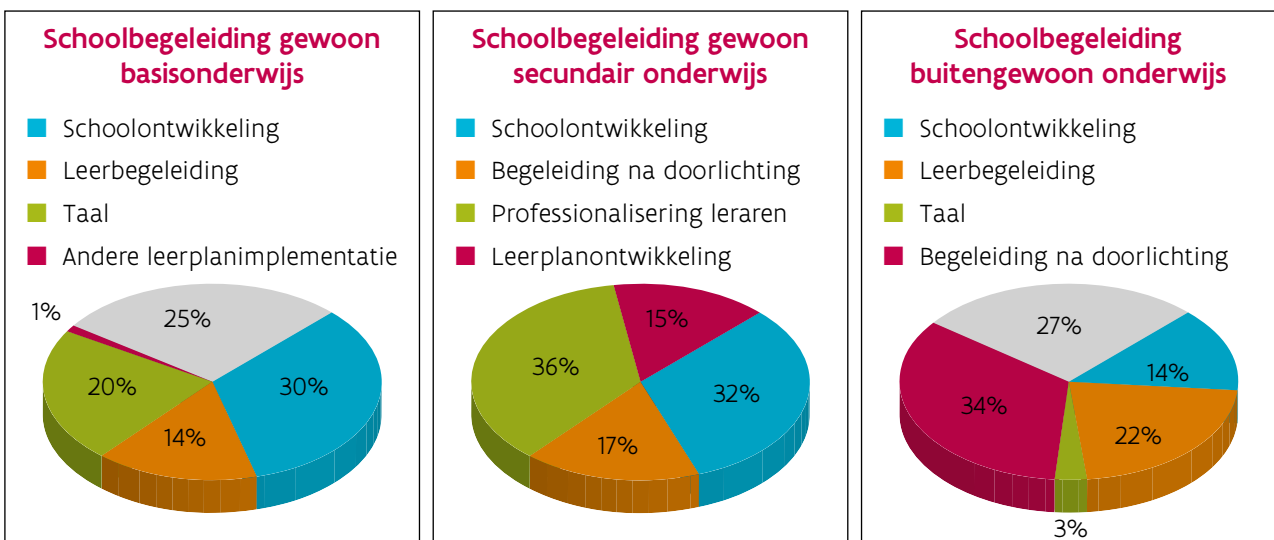
Daarnaast voorzag de Pedagogische begeleidingsdienst, zij het met een beperkter team, ook in de begeleiding van kunstacademies, centra voor volwassenenonderwijs, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding.

Net als de voorgaande jaren werd volop ingezet op leerbegeleiding, schoolontwikkeling en taal, de drie speerpunten van het begeleidingsplan 2012-2015. Vooral in het secundair onderwijs kwam de vakgebonden ondersteuning daardoor af en toe wat onder druk te staan. Bij de evaluatie van de begeleidingsperiode 2012-2015 werd dan ook beslist om in 2015-2018 expliciet aandacht te besteden aan het speerpunt curriculum, naast de speerpunten leerbegeleiding, schoolontwikkeling en taal, die gezien de maatschappelijke tendensen en beleidsmatige uitdagingen die ons te wachten staan unaniem als relevante speerpunten erkend worden en ook in 2015-2018 onze onverdeelde aandacht verdienen.

Opdat het begeleidingsteam de begeleidingsopdrachten met de nodige kennis van zaken kan waarmaken, werd beslist de eerstkomende vormingsseminaries (twee- of driedaagse residentiële seminaries, die jaarlijks in september georganiseerd worden) in het teken te stellen van professionalisering binnen een van de speerpunten. In september 2014 werd van start gegaan met een seminarie in het teken van leerbegeleiding, en werd met de voorbereidingen gestart van het seminarie over taal dat in september 2015 plaatsvindt.

Er ging ook aanzienlijk wat tijd naar de ontwikkeling van nieuwe leerplannen (in januari 2014 werden 42 leerplannen ingediend bij de inspectie) en de ondersteuning van scholen die na een doorlichting door de onderwijsinspectie een advies 2 of 3 gekregen hebben. Ook bij de vertegenwoordiging in overlegorganen binnen en buiten het GO! (bv. Vlor) en bij de ontwikkeling van visieteksten, standpunten en instrumenten van het GO! waren heel wat PBD-medewerkers betrokken.

Het spreekt voor zich dat de tijdsbesteding van de begeleiders en andere medewerkers voor elk individu anders was. Aangezien het schooljaar 2014-2015 nog niet ten einde is, is er nog geen zicht op de globale tijdsbesteding voor het kalenderjaar 2014. Ook interne overlegmomenten, eigen vorming, materiaalontwikkeling ... vergen jaarlijks heel wat tijd. Wat de effectieve schoolbegeleiding betreft, zag de tijdsbesteding voor het leerplichtonderwijs er in 2013-2014 als volgt uit:

CLB's ondersteunen via teamwerking

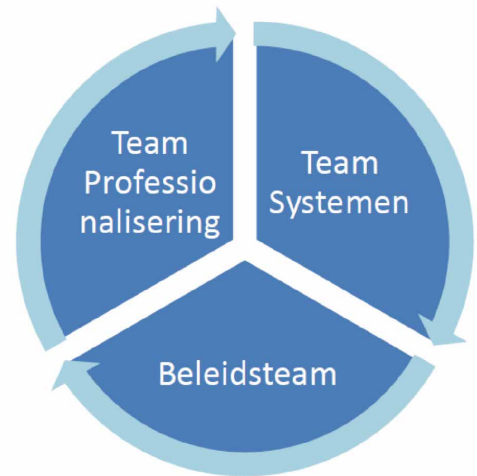
De Permanente Ondersteuningscel voor de CLB's (POC) werkt actief mee aan het beleid en de strategie in het GO! door beleidsdossiers op te volgen die een impact kunnen hebben op de ontwikkeling en het welbevinden van leerlingen in het GO! en op de CLB-sector van het GO! in het bijzonder. De dienst doet dat in nauw overleg met de RADI, de vereniging van CLB-directeurs in het GO!, en met de centrale diensten van het GO!.

De POC heeft daarnaast ook de taak om de centra voor leerlingenbegeleiding bij te staan in hun schoolondersteunende opdracht. Bij de concrete uitvoering van die taak stemt de dienst voortdurend af met de Pedagogische begeleidingsdienst.

Om zijn opdrachten zo efficiënt mogelijk te laten verlopen is de POC georganiseerd in drie teams die in voortdurende wisselwerking zijn.

Het team Professionalisering werkt aan visie en strategie om ervoor te zorgen dat het professionaliseren van alle CLB-medewerkers effectiever en efficiënter wordt. Het beleidsteam kijkt naar trends in onderwijs en welzijn vanuit de GO! beleidskalender. Wat komt er op ons af en waar zetten we op in? Het team Systemen wil de werking van de dienst faciliteren door in te zetten op het ondersteunen van de kernprocessen.

Met zijn activiteiten bereikte de dienst in totaal 989 personeelsleden, waarvan 733 (van de 851) CLB-medewerkers van het GO! en 256 personeelsleden van buiten het GO!. Dat komt omdat veel leerkrachten en personeelsleden van internaten deelnamen aan bepaalde lokale vormingen, met name over de implementatie van integrale jeugdhulp en het M-decreet.

Startersgidsen voor professionals en bestuursleden GO!

In het kader van een goed onthaalbeleid werden nieuwe startersgidsen ontwikkeld die voortaan de verschillende categorieën van startende professionals en bestuursleden in het GO! wegwijs maken. In het voorjaar van 2014 werd een startersgids met zowel algemene als functiespecifieke informatie verdeeld tijdens een onthaalmoment voor de nieuw verkozen leden van de raden van bestuur.

Ook de startende leerkrachten ontvingen bij het begin van dit schooljaar een startersgids op maat van hun job.

Ondersteuning communicatie en huisstijl

Voor de scholen werd een catalogus opgesteld met een breed scala aan diensten en producten voor de communicatie in de GO! huisstijl. Hiertoe werden nieuwe raamcontracten gesloten met leveranciers van drukwerk en promotiemateriaal voor scholen. Dankzij een professionele begeleiding vanuit de centrale diensten van het GO! kunnen scholen een eigen professionele huisstijl ontwikkelen en zo tegen lagere kosten beter communiceren met (potentiële) ouders en andere belanghebbenden.

Het nieuwe digitale magazine 'Helemaal GO!' werd begin 2014 gelanceerd. Ondertussen heeft dit meer dan 5.000 lezers per nummer. Je vindt er meer duiding over 'wat er leeft in het GO!' en je kunt het rustig 'achterovergeleund' doornemen. Het magazine is erop gericht het netgevoel te versterken en de visie op leren en de maatschappelijke rol van het GO! uit te dragen aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden. Er werd voor dit digitale magazine gekozen om financiële middelen uit te sparen.

GO! publicatiefonds: kennis en expertise delen

Via het GO! publicatiefonds, waarvoor het GO! sinds 2011 samenwerkt met Uitgeverij Politeia, konden wij enkele nieuwe publicaties uitgeven. Het GO! publicatiefonds heeft tot doel de kwaliteit van ons onderwijs te bevorderen door onze interne expertise ten dienste te stellen van alle onderwijsinstellingen. Bovendien investeren wij de auteurs- en marketingrechten opnieuw in het fonds en kunnen we daardoor de tarieven voor de scholen betaalbaar houden.

'Professionalisering op school. Meer dan een nascholingsplan' reikt directeurs praktische handvatten aan om een beleid uit te schrijven voor de professionalisering van hun teamleden. Deze concrete handleiding belicht alle mogelijke initiatieven die ervoor zorgen dat leden van schoolteams groeien in hun professionele deskundigheid, met aandacht voor zowel traditionele als nieuwere vormen van professionalisering.

'Evaluatiepraktijk op school. Tien pijlers voor een kwaliteitsvolle leerlingenevaluatie' is een richtinggevende en inspirerende leidraad voor de evaluatiepraktijk van leraren. De kwaliteit van de evaluatie wordt hier getoetst aan de hand van tien pijlers - eigenschappen - waaraan een goede evaluatie moet beantwoorden. Deze pijlers zijn toepasbaar op alle vormen van leerlingenevaluatie en gelden voor om het even welk vak en onderwijsniveau.

Daarnaast werd het 'Basisboek' in de reeks 'Naar een veilige school' tweemaal (in juni en oktober) aangevuld met nieuwe themafiches.

Viering 25 jaar GO!

In 2014 was het 25 jaar geleden dat het Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs in werking trad. Het project 'GO! 25 jaar' had als doelstelling om met alle betrokkenen terug te blikken en vooruit te kijken na 25 jaar, het netgevoel te versterken maar ook om alle GO! medewerkers - en op de eerste plaats de leerkrachten - te bedanken voor hun jarenlange inzet.

De focus van het feestjaar lag op de samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus, het pedagogisch project (PPGO!), de gedeelde GO! waarden en op de netversterkende initiatieven en activiteiten. Het orgelpunt van de feestelijkheden was een grootse happening op 10 oktober in Tour & Taxis in Brussel waar 4.000 leerkrachten, directeurs en medewerkers van het GO! konden genieten van workshops, lezingen, een educatieve beurs, maar ook van optredens en een dj-set.

2. Het GO! als motor van onderwijsinnovatie

Werkplekleren

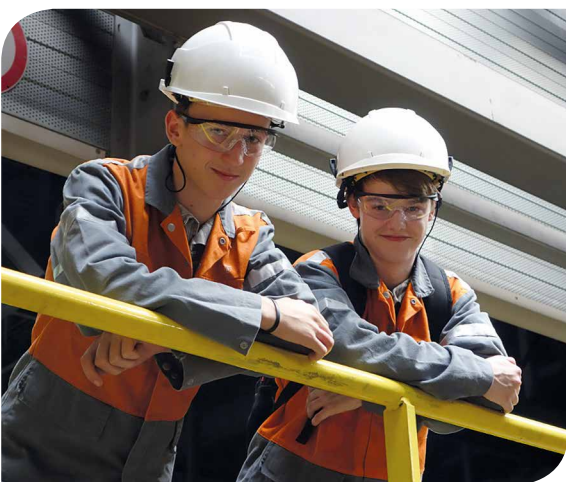
Leren in een echte werkomgeving werkt motiverend, zorgt voor variatie in de opleiding, brengt leerlingen noodzakelijke werkattitudes bij en stelt scholen in staat om onderwijs aan te bieden met hedendaagse middelen en apparatuur. Kwaliteitsvolle stageplaatsen brengen heel wat voordelen met zich mee, daarom ondersteunt het GO! al enkele jaren verschillende vormen van werkplekleren. Werkplekleren is niet louter gericht op beroepscompetenties. Ook algemene competenties krijgen hier aandacht. De focus blijft op leren in de brede betekenis van het woord.

In het schooljaar 2013-2014 werd gestart met het ESF-project 'Talenten stimuleren door werken en leren'. Het was de eerste keer dat een project van een dergelijke omvang binnen het GO! werd opgestart. Het project was een initiatief van de vzw TechnoPlus, waarin het GO! en het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV) samenwerken met de bedrijfswereld.

Twintig scholen en twintig bedrijven engageren zich om een samenwerking op te zetten die jongeren belangrijke arbeidsattitudes bijbrengt, hen extra motiveert en een vlotte overgang van onderwijs naar werk helpt bevorderen.

Elke deelnemende school sluit een unieke samenwerkingsovereenkomst met een bedrijf. Afhankelijk van de studierichting en het bedrijf kunnen leerlingen gedurende een jaar of langer, één dag per week in dat bedrijf komen werken en leren. Het gaat om leerlingen uit het algemeen, het technisch en het beroepssecundair onderwijs.

Het GO! heeft steeds gekozen om voorloper te zijn in de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Behalve het ESF-project werden ook nog samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de VDAB en met de toeristische sector.

Enkele voorbeelden:

- Leerlingen 6de jaar Elektriciteit van het GO! atheneum Zelzate gebruiken instructeurs en labo Elektriciteit bij ArcelorMittal. De school bespaart hiermee een investering van € 50.000 en leidt haar leerlingen op tot één-op-één inzetbaarheid voor stage in het bedrijf.
- Leerlingen 6de jaar Koeling en warmte van het GO! atheneum Maldegem leren bij Daikin dure technieken, samenstelling en werking van apparatuur aan. Aansluitend kunnen ze zinvolle stages lopen bij de installateurs van apparatuur.
- Leerlingen Elektromechanica van het GO! technisch atheneum Halle doen aan werkplekleren bij AUDI.
- Ook in het algemeen secundair onderwijs is er aandacht voor werken en leren, onder meer met engineering in GO! atheneum Etterbeek.

Informatiebundel onderwijs-arbeidsmarkt

Het GO! ontwikkelde een informatiebundel met een overzicht van de raakvlakken tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Scholen vinden hier onder meer informatie over belangrijke sectorale organisaties, het aanbod van sectoren en andere organisaties voor leerkrachten en/of leerlingen en concrete mogelijkheden om samen te werken met bedrijven.

Flexibele leertrajecten

De voorbije schooljaren werd de beleidsruimte om flexibel om te gaan met leerlingenkenmerken in een handleiding neergeschreven en bekendgemaakt aan belangrijke belanghebbenden zoals coördinerend directeurs en directeurs CLB.

In april 2014 organiseerde de Pedagogische begeleidingsdienst het opstartseminarie 'Flexibele leertrajecten'. Iets meer dan 25 scholen namen daaraan deel. In het schooljaar 2014-2015 geven deze scholen hun trajecten verder vorm en implementeren ze die. Ze worden daarbij ondersteund door de Pedagogische begeleidingsdienst.

Evaluatiepraktijk op school

In opdracht van de Pedagogische begeleidingsdienst hebben studenten van de Universiteit Antwerpen een interdisciplinair project 'Kwaliteitskenmerken voor de evaluatie van leerlingen' uitgewerkt. Het resultaat daarvan werd opgenomen in de virtuele ruimte 'CIPO-kwaliteitswijzers'. De inhoud werd verder verwerkt tot de publicatie 'Evaluatiepraktijk op school. Tien pijlers voor een kwaliteitsvolle leerlingenevaluatie', uitgegeven in juni 2014 met middelen van het GO! publicatiefonds.

Modernisering secundair onderwijs

Met het project 'Modernisering SO' wil het GO! een actieve inbreng doen in dit belangrijke beleidsdossier. Op 4 juni 2013 keurde de Vlaamse regering het 'Masterplan hervorming SO' goed. Dit masterplan bouwt verder op de conclusies van het rapport-Monard en de oriënteringsnota 'Mensen doen schitteren' van toenmalig minister Pascal Smet. Naar aanleiding van het masterplan werd de werking van de Interne Taskforce bijgestuurd, werd een kernteam samengesteld en werden vier werkgroepen in het leven geroepen. Deze vier werkgroepen hebben verschillende aspecten behandeld: basisonderwijs, brede eerste graad, flexibele leertrajecten en schoolconcepten en onderwijsorganisatie.

Onder impuls van het kernteam publiceerde het GO! in oktober 2013 een gedragen nota: 'Het GO! en het secundair onderwijs van de toekomst'. De tekst werd door de afgevaardigd bestuurder toegelicht tijdens vijf provinciale infosessies in januari 2014. Hij werd ook verspreid en besproken in het Lerend netwerk.

3. De Raad GO!

De Raad is het centrale bestuursorgaan van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Samenstelling

De Raad bestaat uit vijftien leden. Tien leden worden rechtstreeks verkozen: vijf door ouders en gecoöpteerde leden van de schoolraden en vijf door personeel van de schoolraden en directeurs. De overige leden worden aangewezen door Vlaamse universiteiten met een pedagogische faculteit (drie) en door de publiekrechtelijke hogescholen (voorheen Vlaamse Autonome Hogescholen) samen (twee).

Leden¹

Eddy Baldewijns, voorzitter
George Vansweevelt, ondervoorzitter
Arlette Verkruyssen, ondervoorzitter
Sofie Christiaens
André De Fré
Paul De Knop
Geert De Soete
Willy Dewulf

Martine Doumen
Filip Giraldo
Marlies Lacante
Jan Michiels
Freddy Moreels
Luc Van De Velde
Frans Van Gheem

Van ambtswege met raadgevende stem: Raymonda Verdyck, afgevaardigd bestuurder

Behandelde dossiers

In 2014 behandelde de Raad onder meer de volgende dossiers:

Netoverstijgende samenwerking

De Raad wil volop werk maken van netoverstijgende samenwerking binnen het openbaar onderwijs. Op 1 september 2014 ondertekende het Provinciaal Onderwijs West-Vlaanderen het protocolakkoord met het GO! en volgde daarmee het voorbeeld van Oost-Vlaanderen, Vlaams Brabant en Antwerpen. Nu werken in vier van de vijf Vlaamse provincies GO! scholen en provinciale scholen samen in netoverstijgende scholengemeenschappen.

Ook met het gemeentelijk onderwijs wordt er samengewerkt in netoverstijgende scholengemeenschappen. Enkele lokale overheden wilden nog verder gaan en hebben hun scholen overge-

¹ toestand op 31.12.2014 (nieuwe samenstelling in 2015)

dragen aan het GO!. Dit was onder andere het geval in Oostende, Gingelom en Halle (gemeentelijke basisscholen), CVO De Nobel in Tienen (Provincie Vlaams Brabant) en COOVI te Anderlecht (Instituut Elishout van de Vlaamse Gemeenschapscommissie).

Transitie opvangcentra

De transitie van de opvangcentra naar Internaten met Permanente Openstelling (IPO's) is de start van een nieuwe organisatiestructuur voor het verblijf op schoolvrije dagen voor kinderen en jongeren uit het buitengewoon onderwijs. In het kader van die transitie werd in een samenwerkingsverband voorzien tussen het GO! en de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn.

Binnen het GO! zullen acht instellingen instaan voor het verblijf en de begeleiding van de internen op schoolvrije dagen, met een totaal van 265 bedden. De Raad gaf de opdracht om een convenant te sluiten met het Agentschap Jongerenwelzijn en een model van beheersovereenkomst voor te bereiden zodat de scholengroepen waartoe deze instellingen behoren hun overeenkomstverplichting ten aanzien van de Vlaamse ministers van Onderwijs en Welzijn kunnen nakomen.

De organisatie van het verblijf op schoolvrije dagen is een hele uitdaging die raakt aan veel aspecten en repercussies heeft op personeel. Er is dan ook een grondige voorbereiding voorafgegaan aan de transitie; er werden weloverwogen keuzes gemaakt over het aantal instellingen, de capaciteit en de verschillende doelgroepen om de belangen en het welzijn van de kinderen en jongeren en het personeel zoveel mogelijk te vrijwaren.

Een duidelijke positie van de IPO's binnen het landschap van Integrale jeugdhulp, een onderwijskundig continuüm school-internaat-IPO en een gedegen professionaliseringstraject voor de internaatteams moeten garant staan voor perspectiefbiedende en kwaliteitsvolle ondersteuning.

Voor de implementatie van de transitie worden de IPO's ondersteund door de centrale diensten van het GO!.

Levensbeschouwelijke kentekens

Het dossier rond de levensbeschouwelijke kentekens resulteerde in een beslissing van de Raad om een maatregel in te voeren rond het dragen van levensbeschouwelijke kentekens, die inging op 1 september 2013. Die maatregel gaf aanleiding tot een aantal procedures bij de Raad van State. De Raad nam geen nieuwe beslissing in dit dossier.

Levensbeschouwelijke vakken

De Raad keurde een referentiekader 'Levensbeschouwelijke ethische competenties' goed, dat inzet op het belang van communicatie over de grenzen van levensbeschouwingen heen, vanuit een gedeeld maatschappelijk engagement. Het referentiekader moet als basis dienen voor een nauwere samenwerking van de levensbeschouwelijke vakken met elkaar en met de algemene vakken binnen de specifieke GO! schoolcontext. De generieke levensbeschouwelijke competenties

hebben niet de eigen levensbeschouwing als uitgangspunt maar wel het Pedagogisch Project van het GO! (PPGO!), het actief pluralisme en een genuanceerde benadering van de culturele diversiteit in wisselwerking met de eigen identiteit, evenals een engagement voor een betere samenwerking.

Momenteel wordt er gewerkt aan een interlevensbeschouwelijke module voor de 3de graad op basis van een pilootproject tijdens het schooljaar 2014-2015. Enkele scholen van het GO! nemen dit pilootproject op. Concreet betekent dit dat in de 3de graad leerlingen met verschillende levensbeschouwingen samen rond een thema werken dat vanuit verschillende invalshoeken bestudeerd wordt. Ze doen dit voor evenveel uren binnen de levensbeschouwelijke vakken als binnen de algemene vakken (bijvoorbeeld Nederlands, geschiedenis, wetenschappen,...).

Meerjarenbegroting 2015-2019

De Raad is genoodzaakt om met minder geld de GO! onderwijskwaliteit in stand te houden. De Vlaamse regering zet de besparingsmaatregelen immers elk jaar onverminderd voort. De Raad nam in 2014 bijkomende maatregelen om de centrale uitgaven zoveel mogelijk te beperken. Om op langere termijn te kunnen plannen, werkt de Raad met een begroting voor periodes van vijf jaar.

(Beperkte) Audit van de afdeling Financiën

Op vraag van de Raad werd een beperkte audit van de afdeling Financiën uitgevoerd. Het onderzoek verliep aan de hand van interviews met verantwoordelijken van het financieel management en proceseigenaars, maar ook via focusgroepen met budgethouders. Het finale rapport werd voorgelegd aan de Raad. Er wordt een projectplan uitgewerkt en de verbeterpunten worden aangepakt bij de uitrol van het project 'Optimalisatie werking centrale diensten'.

Hernieuwde aanpak infrastructuur

In het kader van het integraal vastgoedbeleid herdefinieerde de Raad de missie en visie van de afdeling Infrastructuur. Die nieuwe opdracht luidt als volgt: "In nauwe samenwerking met haar interne en externe belanghebbenden zal de afdeling Infrastructuur

1. op een efficiënte wijze via een integraal GO! bouwbeleid de gewenste uitbreiding realiseren;
2. een goed beheer en optimalisatie van het GO! patrimonium organiseren;
3. inzetten op innovatie en kwaliteitsvolle scholen;
4. het scholenbouwbeleid in Vlaanderen en Brussel beïnvloeden."

Personeelsbeleid: assessment algemeen directeur

De Raad actualiseerde het algemene model van functiebeschrijving 'algemeen directeur' dat als basis moet dienen voor het bindend assessment bij de selecties. Na overleg met alle betrokkenen stuurde de Raad deze procedure op een aantal punten bij. De Raad besliste bovendien dat er naast de effectieve aanstellingsprocedure - maar los daarvan - ook een ontwikkelingstraject voor potentiële leidinggevend wordt uitgewerkt. De Raad wil er zo voor zorgen dat leidinggevend potentieel meer proactief dan nu wordt opgespoord en ontwikkeld. Een werkgroep werkt het ontwikkelingstraject nu verder uit in opdracht van de Raad.

Verkiezingen

In 2014 vonden verkiezingen plaats voor de Raad. Tien van de vijftien leden worden rechtstreeks verkozen door de schoolraden, via twee geledingen. De eerste geleding zijn de personeelsleden en directeurs; de tweede geleding zijn de ouders en gecoöpteerde leden.

Nieuw in de procedure was dat de kiesgerechtigden maximum vijf namen mochten aankruisen om geldig te stemmen. Voordien konden ze maar voor één kandidaat stemmen.

Deze verkiezing is een schoolvoorbeeld van directe democratie: 4.521 leden van de schoolraden brachten deze keer hun stem uit:

- de eerste geleding verkoos Sofie Christiaens, Filip Giraldo, Freya Konings, Freddy Moreels en Linda Van Achter;
- de tweede geleding verkoos Eddy Baldewijns, Dimokritos Kavadias, Jan Michielsen, Ann Van Driessche en Arlette Verkruyssen.

De overige vijf leden werden aangewezen door Vlaamse universiteiten en publieke hogescholen. Het gaat om Dennis Cluydts, Paul De Knop, Geert De Soete, Marlies Lacante en Luc Van de Velde.

Eddy Baldewijns werd opnieuw verkozen tot voorzitter, hij wordt in zijn taak bijgestaan door twee nieuwe ondervoorzitters, Sofie Christiaens en Geert De Soete.

Deze Raad startte op 1 januari 2015 en zal zijn bevoegdheden uitoefenen tot 31 december 2018.

4. De positie van het GO! in het Vlaamse onderwijslandschap

Het GO! is actief in verschillende onderwijsdomeinen. Ons marktaandeel is niet in één cijfer te vatten. Het varieert naargelang het gaat om voltijds of deeltijds onderwijs, leerplichtonderwijs of onderwijs buiten de leerplicht, enz. Het is ook afhankelijk van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm. Een minimale opsplitsing is vereist om de correcte conclusies te trekken.

Leerlingencijfers zijn een momentopname: ze wijzigen tijdens het schooljaar als gevolg van bijvoorbeeld de instapmomenten van kleuters of de doorverwijzing van leerlingen uit het gewoon onderwijs naar het buitengewoon onderwijs.

Voor het volwassenenonderwijs gebruiken we cijfers waarvoor het departement Onderwijs sinds het schooljaar 2008-2009 de periode van 1 april tot 31 maart als referteperiode toepast.

Onderstaande tabel² biedt een volledig overzicht op basis van de cijfers van 1 februari 2014, dus voor het schooljaar 2013-2014.

Niveau	Instellingen	Leerlingen
Leerplichtonderwijs		
Basisonderwijs - gewoon	374	97.694
Basisonderwijs - buitengewoon	34	7.465
Secundair onderwijs - gewoon	218	74.868
Secundair onderwijs - buitengewoon	21	5.246
Deeltijds beroeps secundair onderwijs	16	2.365
Totaal	663	187.638
Onderwijs buiten leerplicht		
Volwassenenonderwijs	27	117.071
Deeltijds kunstonderwijs	15	12.327
Totaal	42	129.398
Internaten		
Financierbare instellingen	37*	2.404
Niet-gefinancierde instellingen	19	1.278
Totaal	56	3.682

* 33 internaten + 4 tehuizen

Bron: Statistisch Jaarboek departement Onderwijs

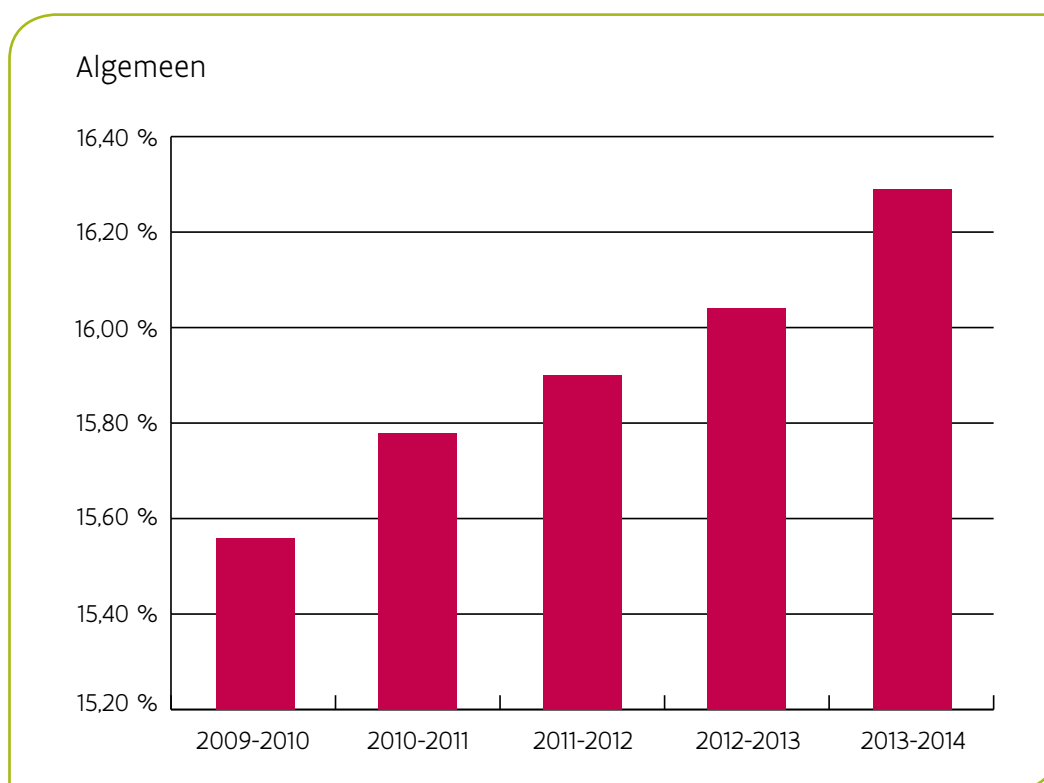
² Inclusief OKAN- en Franstalige leerlingen

Leerplichtonderwijs³

Algemeen

Bij de leerlingentelling van februari 2014 (schooljaar 2013-2014) volgen 185.273 leerlingen les in het gewoon en buitengewoon voltijds onderwijs van het GO!

Algemeen (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
leerlingen	173.558	175.794	178.116	180.990	185.273
marktaandeel	15,65%	15,78%	15,90%	16,04%	16,29%

We zien nog steeds een toename in het marktaandeel voor het voltijds onderwijs.

³ In dit overzicht voor het leerplichtonderwijs gebruiken we onze eigen, door het departement Onderwijs geverifieerde telling. OKAN- en Franstalige leerlingen worden hier niet meegeteld.

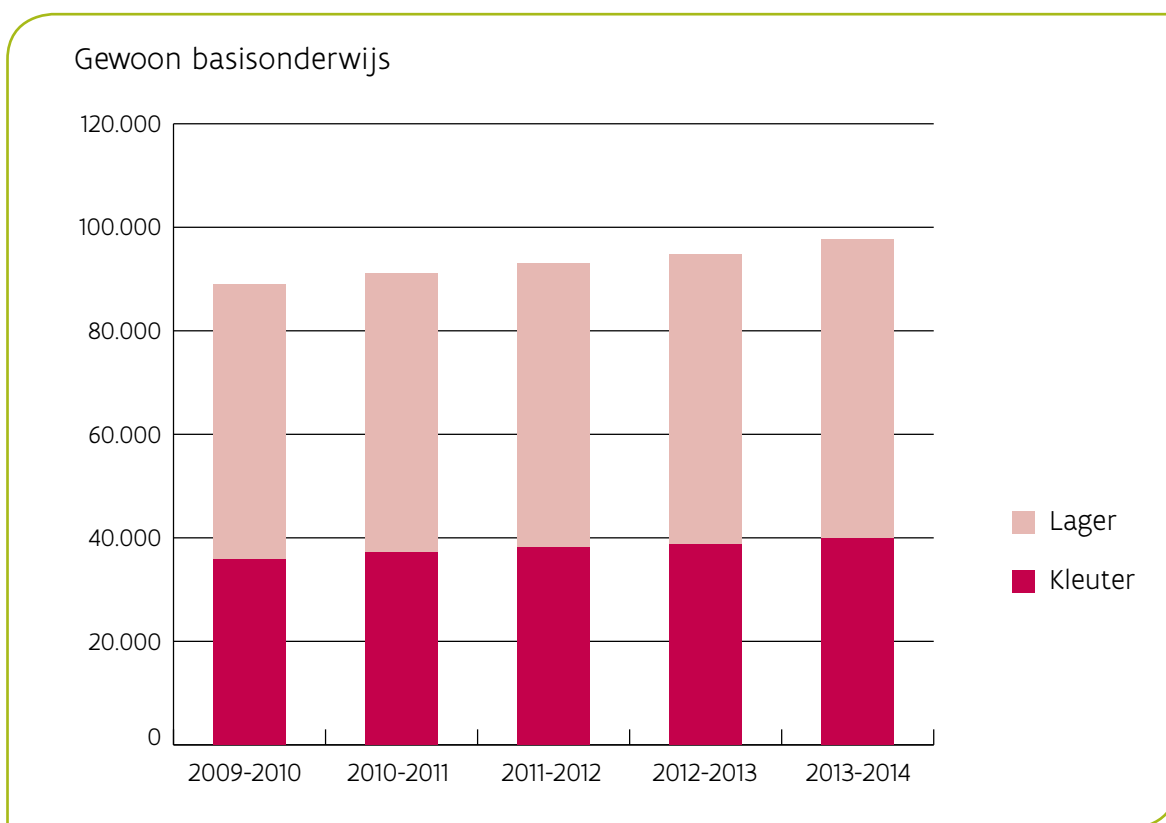
Gewoon basisonderwijs

Bij de leerlingentelling van februari 2014 (schooljaar 2013-2014) volgen er 97.694 leerlingen les in het gewoon basisonderwijs, dit is een stijging met 1.798 leerlingen of 3%.

Het kleuteronderwijs is in februari 2014 met 1.040 leerlingen of met 2,68% gestegen ten opzichte van februari 2013. Het lager onderwijs is in februari 2014 met 1.808 leerlingen of met 3,23% gestegen.

Kleuteronderwijs (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
leerlingen	35.855	37.102	38.106	38.786	39.826
marktaandeel	14,32%	14,41%	14,51%	14,58%	14,79%

Lager onderwijs	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
leerlingen	53.232	53.945	54.942	56.060	57.868
marktaandeel	14,00%	14,12%	14,21%	14,29%	14,48%

Voor het schooljaar 2013-2014 zien we het marktaandeel voor het gewoon basisonderwijs nog steeds stijgen.

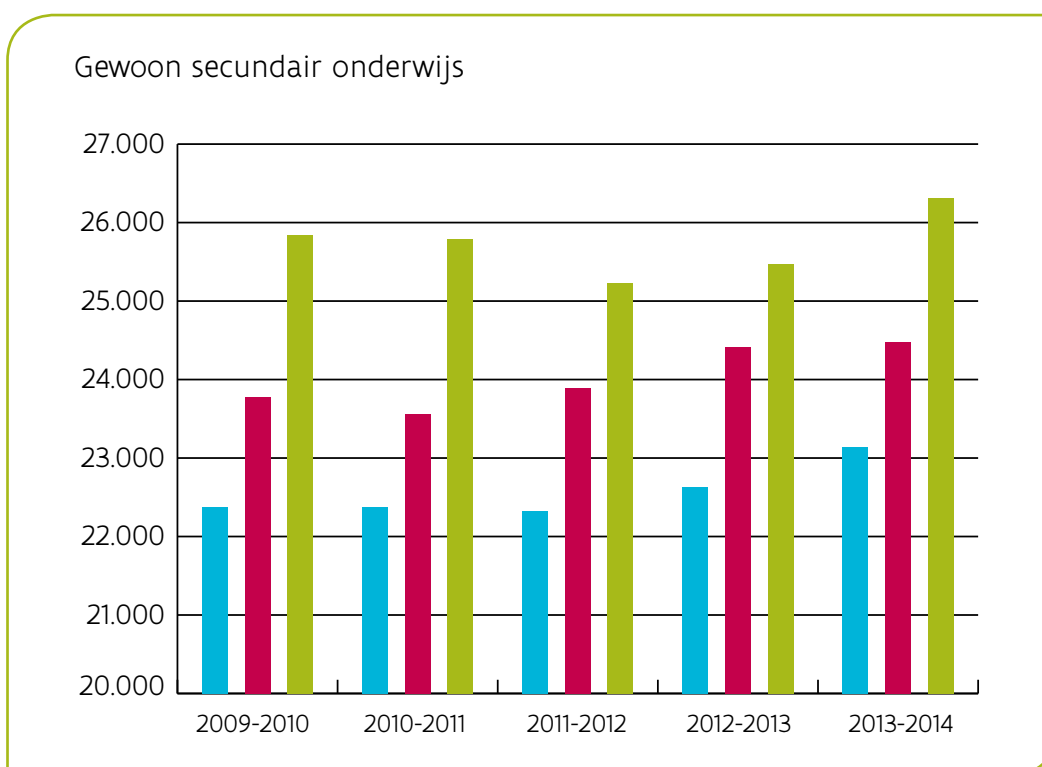
Gewoon secundair onderwijs

Bij de leerlingentelling van februari 2014 (schooljaar 2013-2014) volgen 74.868 leerlingen les in het gewoon secundair onderwijs.

In vergelijking met het schooljaar 2012-2013 won het gewoon secundair onderwijs 98 leerlingen. Dit is een stijging met 0,13%.

Secundair onderwijs (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
leerlingen	73.003	72.900	72.727	74.770	74.868
marktaandeel	16,99%	17,16%	17,29%	17,96%	17,93%

Bekijkt men de cijfers per graad in februari, dan krijgt men het volgende resultaat:

	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
■ eerste graad	22.378	22.377	22.322	22.634	23.137
■ tweede graad	23.780	23.555	23.887	24.419	24.481
■ derde graad	25.836	25.795	25.234	25.469	26.316

- in de 1ste graad + 503 leerlingen
- in de 2de graad + 62 leerlingen
- in de 3de graad + 847 leerlingen

Bij de vergelijking volgens de onderwijsvorm stelt men vast dat het aantal leerlingen in absolute cijfers toeneemt voor alle onderwijsvormen.

Onderwijsvorm (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
ASO	18.746	18.532	18.691	19.036	19.287
marktaandeel	16,18%	16,14%	16,32%	16,61%	16,94%
TSO	12.080	12.184	12.105	12.436	12.789
marktaandeel	13,07%	13,48%	13,66%	14,04%	14,37%
BSO*	17.835	17.667	17.369	17.405	17.605
marktaandeel	23,44%	23,42%	23,25%	23,56%	23,89%
KSO	1.235	1.237	1.229	1.259	1.350
marktaandeel	20,02%	19,81%	19,46%	19,93%	21,58%

* inclusief 4de graad en modulair onderwijs

- ASO: + 251 leerlingen
- TSO: + 353 leerlingen
- BSO: + 200 leerlingen
- KSO: + 91 leerlingen

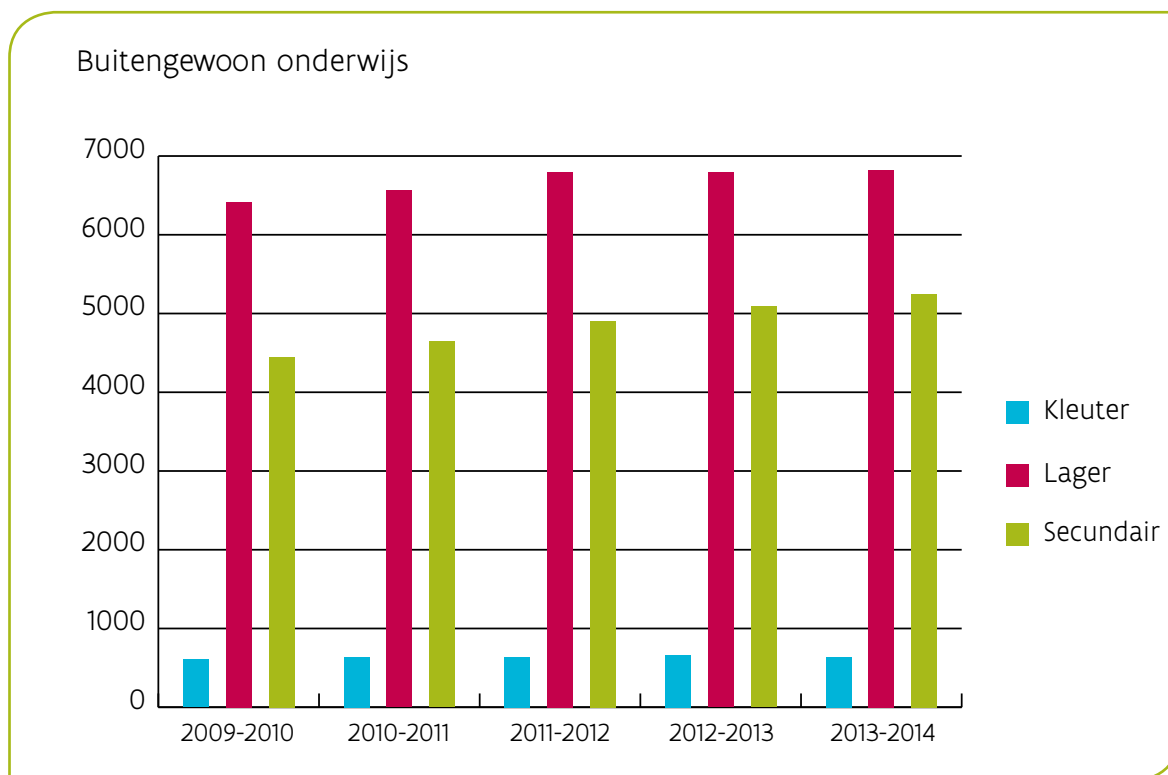

Buitengewoon onderwijs

In het schooljaar 2013-2014 telde het buitengewoon onderwijs 12.711 leerlingen. Tegenover het schooljaar 2012-2013 betekent dit een toename met 165 leerlingen of 1,32%.

Opgesplitst volgens het onderwijsniveau zien de cijfers er als volgt uit:

Buitengewoon onderwijs (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Kleuter	609	638	637	663	640
marktaandeel	31,04%	32,30%	32,08%	32,77%	31,34%
Lager	6.414	6.564	6.800	6793	6825
marktaandeel	23,15%	23,26%	23,81%	23,85%	24,11%
Secundair	4.445	4.645	4.904	5090	5246
marktaandeel	23,38%	23,84%	24,72%	25,23%	25,60%
KSO	1.235	1.237	1.229	1.259	1.350
marktaandeel	20,02%	19,81%	19,46%	19,93%	21,58%
Totaal	11.468	11.847	12.341	12.546	12.711

In vergelijking met het schooljaar 2012-2013 zijn er 23 kleuters minder (-3,47%). Het buitengewoon lager onderwijs noteert een stijging met 32 leerlingen (+4,7%); het buitengewoon secundair onderwijs telde 156 leerlingen meer tegenover 2012-2013 (+3,07%).

Deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)

Op 1 februari 2014 waren er in het deeltijds beroepssecundair onderwijs 2.365 leerlingen ingeschreven voor het schooljaar 2013-2014.

DBSO (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
leerlingen	1.948	2.093	2.139	2.301	2.365
marktaandeel	26,57%	26,59%	25,96%	26,64%	26,67%

Ten opzichte van het schooljaar 2012-2013 nam het aantal leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs met 64 toe, een stijging dus met 2,78%.

Onderwijs buiten leerplicht

Het onderwijs buiten de leerplicht omvat het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Onze analyse van de cijfers voor het deeltijds kunstonderwijs berust op de tellingen van 1 februari, uitgevoerd door het departement Onderwijs en gepubliceerd in het Statistisch Jaarboek. We vestigen er de aandacht op dat het hier enkel de financierbare cursisten betreft. Voor het volwassenenonderwijs geldt al enkele jaren de periode van 31 maart tot 1 april als referentieperiode.

Deeltijds kunstonderwijs (DKO)

Op 1 februari 2014 waren er 12.327 cursisten ingeschreven in de kunst- en muziekacademies van het GO!. Dit impliceert een stijging met 1,09% en resulteert in een stijging van ons marktaandeel met drie basispunten.

DKO (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
cursisten	11.390	11.628	12.024	12.194	12.327
marktaandeel	6,69%	6,77%	6,93%	7,00%	7,03%

Ten opzichte van het schooljaar 2012-2013 telde het deeltijds kunstonderwijs in het schooljaar 2013-2014 133 cursisten of 1,01% meer.

Volwassenenonderwijs (VO)

Op 1 februari 2014 waren er 117.071 cursisten ingeschreven in de centra voor volwassenenonderwijs van het GO!. Dit impliceert een stijging met 1.888 cursisten of +1,64% tegenover het schooljaar 2012-2013, maar resulteert in een daling van ons marktaandeel tot 32,23%.

VO (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
cursisten	108.036	109.416	112.588	115.183	117.071
marktaandeel	32,70%	34,78%	34,85%	32,28%	32,23%

Internaten

In het kalenderjaar 2014 beschikte het GO! over 33 financierbare internaten in het gewoon onderwijs. Volgens hun beheersvorm gaat het om:

- 26 gewone internaten gehecht aan een basis- of secundaire school;
- 7 autonome internaten, niet verbonden aan een onderwijsinstelling.

Op 1 februari 2014 verbleven er in alle GO! internaten samen 2.404 financierbare internen.

Internaten (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
internen	2.376	2.493	2.401	2.438	2.404
marktaandeel	21,02%	21,72%	21,33%	21,52%	21,69%

Vorig schooljaar verbleven er in onze internaten 34 leerlingen (= 1,40%) minder; dit resulteert nochtans in een hoger marktaandeel voor het GO!.

Daarnaast zijn er 19 internaten in het buitengewoon onderwijs (niet-gefinancierde instellingen).

Internaten BUO (februari)	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
internen	1.268	1.281	1.381	1.352	1.278

5. Infrastructuur

Overeenkomstig art. 36-3° van het Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs van 14 juli 1998 is de Raad van het GO! bevoegd voor het vastleggen en uitvoeren van de algemene bouwplanning.

Voor de investeringen in schoolgebouwen beschikt het GO! over op de Vlaamse begroting uitgetrokken middelen (dotaties en machtigingen) en eigen gegeneerde middelen (voornamelijk inkomsten uit beheer en verkoop van gebouwen en gronden).

Nieuwbouw en grote infrastructuurwerken

In 2014 bedroeg de vastleggingsmachtiging voor nieuwbouw en grote infrastructuurwerken € 67,232 miljoen. Deze machtiging werd volledig vastgelegd.

Daarnaast werd in 2013 aan het GO! een bedrag van € 23,2 miljoen toegekend uit het FinancieringsFonds voor schuldafbouw en Eenmalige investeringsUitgaven (FFEU). In datzelfde jaar werd € 1,558 miljoen daarvan vastgelegd. In 2014 ging het om een bedrag van € 14,7 miljoen. Eind 2014 was er dus al een totaal van € 16,258 miljoen vastgelegd.

Hieronder de tien naar kostprijs grootste bouwprojecten die in 2014 werden vastgelegd:

Project	Bedrag
Neder-over-Heembeek MPI BUSO - nieuwbouw internaat en renovatie	5.790.945
Merksem BS Laerhof - paviljoenen vervangen door nieuwbouw	5.748.765
Antwerpen THSK - verbouwing	3.877.764
Mechelen BS De Baan - nieuwbouw	3.848.893
Schaarbeek BS Muziekladder - nieuwbouw	3.551.421
Gentbrugge BS Hazenakker - nieuwbouw	2.919.406
Genk BS Gelieren - nieuwbouw	2.723.696
Roeselare BS De Plataan - nieuwbouw	2.133.816
Vilvoorde BS Zwierzwaai - internaat omvormen tot basisschool	1.986.285
Laken BS Telescoop - aankoop Mathieu Desmaréstraat 14	1.767.000

Capaciteitsuitbreiding

Binnen het GO! wordt de capaciteitsproblematiek op een structurele wijze aangepakt. Van de projecten die toegewezen werden via de verschillende lokale taskforces wordt de voortgang ge-

monitord om erop toe te zien dat het beloofde aantal stoeltjes op tijd gerealiseerd wordt. Bij de keuze van projecten wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de integraalplannen, zodat doordachte en gedragen projecten naar voor geschoven worden. Voor de capaciteitssteden en -gemeenten waar nog geen integraalplan werd opgemaakt worden de projecten zoveel mogelijk vooraf voldoende doorgelicht om de haalbaarheid van uitvoering en kostprijs in te schatten. Bij de keuze van capaciteitsprojecten trachtten we steeds te kiezen voor projecten die niet enkel bijkomende stoeltjes opleveren maar ook het huidige patrimonium verbeteren en die bij voorkeur gelegen zijn op een campus waar men verschillende onderwijsniveaus aanbiedt. Op die manier kan men het project in eerste instantie inzetten voor het basisonderwijs en bijvoorbeeld later voor het secundair onderwijs of het volwassenenonderwijs.

Het GO! diende in 2014 via de verschillende lokale taskforces projectvoorstellen in voor capaciteitsverhoging voor een totaalbudget van 80,4 miljoen euro. Hiervan werden zeven nieuwe projecten en vijf budgetverhogingen goedgekeurd in vijf steden voor een totaalbudget van € 20,4 miljoen. Een verhoging is een bijkomend budget voor onvoorziene kosten of omdat er in de voorgaande jaren onvoldoende budget was om het volledige project te realiseren.

Gemeente	School	Beschrijving	Aantal extra plaatsen	Toegekend budget
Antwerpen	BS De Pijl	De school groeit verder naar drieklassenstructuur. Leerlingen van het SO verhuizen naar campus linkeroever.	200	4.908.840
BHG	BS Hendrik Conscience	Uitbreiding huidige school met zes klassen in duurzaam gebouw.	144	957.559
BHG	BS Telescoop	Aankoop Cardijnschool voor herlocatie De Telescoop (nu in gehuurde units die dringend verplaatst worden).	240	1.767.000
Gent	BS Gentbrugge	Nieuwbouw van vijf klaslokalen, refter en turnzaal met sanitair. Hierdoor kan de school via interne verschuivingen uitbreiden tot een volwaardige tweeklassenstructuur.	192	2.500.000
Leuven	BS Pee en Nel	Uitbreiding huidige school van graadsklassen tot een volwaardige eenklasstructuur.	64	562.697
Mechelen	BS De Puzzel vp De Bel	Nieuwbouw met vijf klaslokalen, refter en sanitair. Verbouwing van huidig gebouw: uitbreiding met drie kleine kleuterklassen door inname van huidige gang en nieuw sanitair blok.	105	2.000.000
Mechelen	BS Maurits Sabbe vp Den Abeel	Nieuwbouw: zes klaslokalen, zorglokaal, lokalen voor levensbeschouwelijke vakken, refter, administratie, turnzaal en sanitair	120	3.769.300
Antwerpen	BS de kRing	VERHOGING PROJECT 2013		650.000
BHG	BS De Muziekcladder	VERHOGING PROJECT 2012		1.134.055
BHG	BS Papageno	VERHOGING PROJECT 2012		1.141.386
Gent	BS Gentbrugge	VERHOGING PROJECT 2014		850.000
Mechelen	BS De Abeel	VERHOGING PROJECT 2014		138.456
			1.065	20.379.293

DBFM

De Vlaamse regering startte in 2005 een inhaalbeweging voor scholenbouw via de DBFM-formule (Design-Build-Finance-Maintain) 'Scholen van Morgen'. Voor het GO! zijn 30 projecten opgenomen om te realiseren. Dat vertegenwoordigt een totaal van 99.000 m² schoolgebouwen (bruto vloeroppervlakte).

In 2013 werd het project MPI 't Zonneke in Sint-Niklaas opgestart. In 2014 werden 13 projecten voor het GO! opgestart. Dit betekent concreet dat de bouw van 52 658 m² (53 %) werd aangevat. Voor 20 van de 30 projecten is in de tijdelijke huisvesting van leerlingen voorzien via een raamcontract voor de huur van units. Het GO! besteedde ook een eerste reeks grondwerken aan die nodig zijn voor tijdelijke huisvesting of om de schoolsite af te werken na oplevering van de nieuwe gebouwen.

Om deze 30 GO! projecten te realiseren werden naast het interne infrastructuurteam twee externe projectmanagers en één architect extra ingeschakeld.

PPS - GO! basisschool De Groene Parel in Sint-Pieters-Leeuw

Binnen dit PPS-project wordt gewerkt via het bredeschoolconcept waarbij een school, een kinderdagverblijf en een honderdtal woningen in een heel korte tijd worden ontwikkeld. De PPS-partner zorgt ook voor de uitbating van het kinderdagverblijf en het vermarkten van de woningen. De werken voor het schoolgebouw en de buitenaanleg zijn op 3 maart 2014 gestart en de school verhuist in april 2015. Het volledige project zal in 2017 ontwikkeld zijn als het ritme van 2014 wordt aangehouden.

6. Personeelsbewegingen in de centrale administratieve diensten

Op 1 januari 2014 werkten er in de centrale administratieve diensten van het GO! 190 vastbenoemde ambtenaren en 37 contractuele personeelsleden. In de loop van het jaar gingen tien personeelsleden met pensioen en verlieten er acht het GO!. Er werden acht nieuwe personeelsleden in dienst genomen.

Op 31 december 2014 werd het jaar afgesloten met 184 vastbenoemde en 36 contractuele personeelsleden in dienst bij de centrale administratieve diensten van het GO!.

Met het aantreden van de nieuwe Vlaamse regering op 25 juli 2014 werden bijkomende besparingen opgelegd, zowel qua aantal personeelsleden als qua personeelsbudget.

In totaal moet tegen het einde van de legislatuur het aantal personeelsleden binnen de Vlaamse overheid met 1.950 koppen verminderd zijn. Aangezien het GO! in het verleden al meer bespaard heeft dan opgelegd, mag de besparing hier beperkt blijven tot drie koppen tegen 2019.

Op het personeelsbudget moet er tegen het einde van de legislatuur € 101,5 miljoen bespaard worden. Voor het GO! komt dit neer op een besparing van € 1,46 miljoen tegen 2019. In de voorbije jaren heeft het GO! al een heel groot bedrag bespaard op het personeelsbudget; daarom heeft het GO! aan de Vlaamse overheid gevraagd of de bijkomende besparing die nu nog gevraagd wordt naar beneden kan.

Kerntakenplan

Voor de centrale diensten werd, net zoals voor de andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid, een kerntakenplan opgemaakt. In het licht van de besparingen en de bestuurlijke optimalisatie van het net wordt dit daar waar het kan nog verfijnd, in overleg met de scholengroepen. Toch blijft het voor ons een terechte bezorgdheid dat de besparingen door hun opeenvolging en hun omvang de effectieve uitvoering van de kerntaken in het gedrang brengen.

Optimalisatie centrale diensten en nieuw personeelsplan

Het project 'Optimalisatie van de centrale diensten' resulteerde in een nieuwe organisatiestructuur. De missie en de kernopdrachten (beleid, kennis en dienstverlening) vormden hierbij het uitgangspunt. De opdrachten van de nieuwe afdeling Beleid & Strategie en van de afdeling Infrastructuur werden op een participatieve manier verfijnd en toegewezen aan teams en

functies. Het personeelsplan werd bijgesteld. Op 18 november 2014 ontvingen we een gezamenlijk positief advies van de vakorganisaties.

Talent@go

De nieuwe organisatiestructuur resulteerde in nieuwe functies. Om alle talenten flexibel en vooral duurzaam te kunnen inzetten werd beslist om de collega's in te schakelen op hun sterktes, hun talenten verder te ontwikkelen en te streven naar een goede match tussen mens en organisatie. Op die manier konden we de collega's inzetten daar waar ze het best op hun plaats zijn.

Alle collega's in de centrale diensten van het GO! hebben actief meegewerkt aan het in kaart brengen van de talenten in de verschillende diensten.

Het traject bestond uit verschillende stappen die vanuit HR begeleid werden. Er werden 15 workshops Talent@go! georganiseerd (september) waaraan in totaal 159 personen deelnamen. De deelnemers werden begeleid om zelf en actief in groep na te denken over hun eigen talent, functieverwachtingen en toekomstbeeld. De workshops hielpen om een succesvol gesprek (in oktober) aan te gaan met de leidinggevende. Op basis van de gesprekken maakten de leidinggevenden het talentprofiel van hun medewerkers op en een talentportfolio van hun team. Het hele traject leverde waardevolle informatie op. Via talentbesprekingen op verschillende niveaus kon in samenspraak met de personeelsleden invulling gegeven worden aan het bijgestuurde personeelsplan.

7. Samen zorg dragen voor klachten

Sinds er in het GO! een procedure wordt toegepast voor de behandeling van klachten, is er heel wat vooruitgang geboekt in de wijze waarop er met klachten wordt omgegaan. In tien jaar tijd werd de procedure intern en op maat verfijnd en werd een intern netwerk van klachtencoördinatoren op scholengroepniveau uitgebouwd. Het verslag is geëvolueerd van uitsluitend cijfermateriaal naar een gedocumenteerd en uitgebreid document, inclusief verbetervoorstellen en andere aanbevelingen.

De klachtenprocedure van het GO! is uniek in het onderwijs. Wij zien dit als een pluspunt in onze klantgerichte ondersteuning ten aanzien van onze instellingen.

Efficiënt inspelen op klachten betekent voor ons op de eerste plaats informeel en oplossingsgericht te werk gaan en lessen trekken uit het klachtenbeeld om de dienstverlening te verbeteren.

In de relatie tussen een ouder en de school speelt vertrouwen een cruciale rol. Er zijn geen producenten en consumenten in het onderwijs. Er is wel voortdurende interactie. Klachten betreffen hoofdzakelijk een verstoorde relatie tussen ouders en leerlingen aan de ene kant en leerkrachten en directeurs aan de andere kant. Dergelijke klachten behandelen vergt een hoge graad van intermenselijk contact en gaat met sterke emoties gepaard. Het gaat voor ouders tenslotte om hun kind. Over het algemeen verloopt het contact met de klager redelijk goed maar er is ook een relatief kleine groep mensen met wie het lastig praten is. Dit vraagt van de klachtenbehandelaar een intensieve inspanning.

De servicemeter van de Vlaamse Ombudsdienst biedt de bestuursinstellingen van de Vlaamse overheid een aantal indicatoren om in te schatten of ze de langetermijndoelen 'klachtencaptatie', 'kwaliteitsvolle klachtenbehandeling' en 'kwaliteitsmanagement' realiseren. Het GO! heeft deze servicemeter op maat gemaakt voor de klachtenbehandelaars in de scholengroepen. Het klachtenmanagement van het GO! wordt aan de hand van deze indicatoren geanalyseerd. Met de servicemeter stellen we tien principes voorop die we belangrijk vinden bij onze klachtenbehandeling en een kwaliteitsvol klachtenmanagement.

Deze werkwijze binnen het GO! werpt haar vruchten af. Onze klachtenbehandeling wordt door de Vlaamse Ombudsman jaarlijks als een best practice vermeld in zijn verslag.

Klachten in cijfers

In 2014 ontving het GO! 381 klachten. 262 klachten, of 68% van het totaal aantal klachten, werden behandeld volgens de principes van het klachtendecreet. Dit zijn er 82 meer dan het voorgaande jaar. De centrale klachtencoördinator registreerde in totaal 145 klachten en meldingen; 32 meldingen gingen wel over hetzelfde probleem.

De centrale klachtencoördinator stuurde 35 klachten rechtstreeks door naar de scholengroepen (tegenover 30 in 2013). 43 klagers werden doorverwezen naar de scholengroepen. In de andere gevallen werd informatie gegeven over de mogelijke procedures.

In vergelijking met 2013 is het aantal geregistreerde klachten over personeelsleden meer dan verdubbeld. De meest voorkomende reden van gegrondheid is duidelijk, net als de voorbije jaren, onheuse bejegening. De meeste klachten hebben te maken met de houding van de directeur of een leerkracht, de communicatie met de ouders en de zorg voor de leerlingen.

aantal klachten behandeld binnen 45 dagen: 349
aantal klachten behandeld na meer dan 45 dagen: 15
gemiddeld aantal dagen om een klacht te behandelen: 17

Klachten in rubrieken onderbrengen is niet eenvoudig. Geen twee klachten zijn hetzelfde. Bovendien zijn klachten veelal cumulatief. Vaak gaat het om een opeenstapeling van verschillende kleine irritaties. Dit geldt in veel gevallen voor de klachten die in de klachtenprocedure van de scholengroepen terechtkomen. Kleine ergernissen worden opgelost door de directeur. Cumulatieve klachten komen terecht in de scholengroep.

Het klachtenbeeld vertoont dezelfde grote thema's als de voorbije jaren. Volgens de scholengroepen hebben ouders vooral problemen met:

1. de houding of beslissing van directeurs en personeelsleden
2. de zorg voor en begeleiding van leerlingen
3. orde- en tuchtmaatregelen ten aanzien van leerlingen
4. de informatieverstrekking op school
5. financiële aangelegenheden
6. de materiële staat van schoolgebouwen en leslokalen

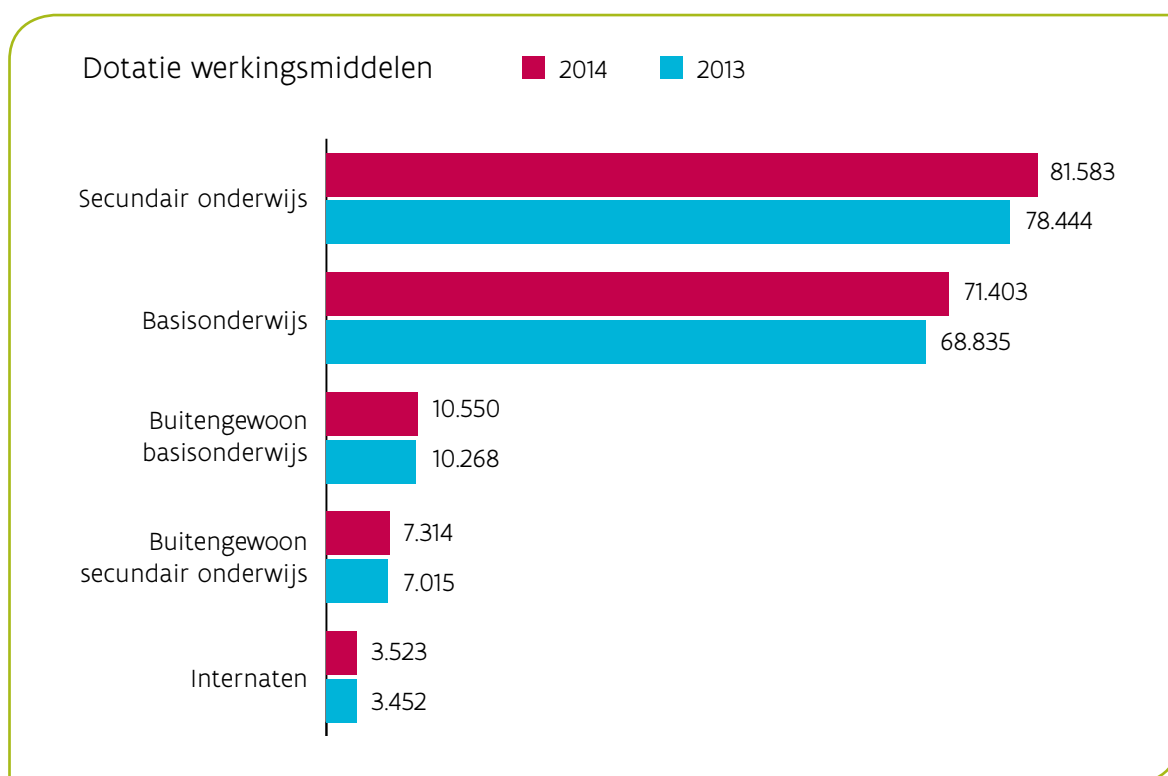
8. Werkingsmiddelen

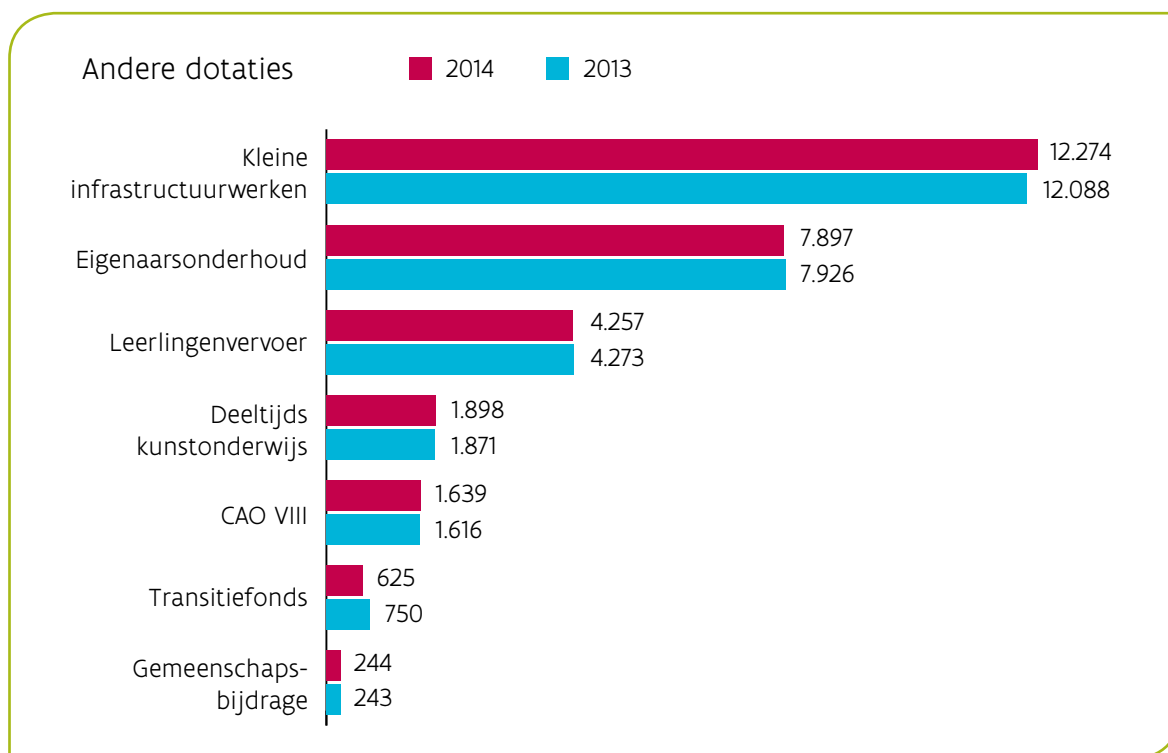
Scholengroepen

Dotaties

De Vlaamse overheid kent jaarlijks dotaties toe voor onderwijsinstellingen (per onderwijsniveau) enerzijds en dotaties voor allerlei andere aspecten anderzijds. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten betaalt de dotaties rechtstreeks uit aan de scholengroepen op basis van verdelingscriteria die vastgelegd worden door de Raad GO!

Hieronder een overzicht van de dotaties voor werkingsmiddelen en de andere dotaties die in 2014 werden toegekend. Het gaat om een totaal bedrag van € 203,2 miljoen.

De evolutie van de dotaties is een combinatie van indexering en aanpassing aan de leerlingenaantallen. De dotaties voor het leerlingenvervoer en eigenaarsonderhoud werden in 2014 door besparingen licht verlaagd. Het transitiefonds wordt jaarlijks afgebouwd, zoals bij decreet vastgelegd.

Geconsolideerde jaarrekening 2013

Hoe de scholengroepen en de centrale diensten van het GO! de middelen effectief hebben aangewend, komt tot uiting in de jaarrekeningen. De jaarrekeningen zijn een voorstelling van de financiële situatie van een instelling na alle verrichtingen van één boekjaar, en omvatten de balans, de resultatenrekening en de toelichting. Het GO! wenst in de eerste plaats zijn sociaaleconomische functie als onderwijsverstrekker voor iedereen kwalitatief in te vullen. Vermits een scholengroep/school/centrale administratie, ongeacht zijn/haar sociale doelstelling, evenzeer onderworpen is aan economische wetmatigheden, waakt de Raad steeds over de economische leefbaarheid ervan op korte en lange termijn.

Hierna bespreken we de geconsolideerde cijfers van het hele GO! (de scholengroepen met de centrale diensten van het GO!). Er wordt hierin ook verwezen naar cijfers van de scholengroepen zonder de centrale diensten van het GO! (consolidatie scholengroepen). De centrale administratie neemt immers een groot deel van het vermogen voor haar rekening en vertoont een dermate verschillende structuur, dat het nuttig is ook de geconsolideerde jaarrekening van de scholengroepen zonder de centrale diensten van het GO! voor te stellen. Vooreerst geven we hier de geconsolideerde jaarrekening van het GO! weer. Daarna komt de geconsolideerde jaarrekening van de scholengroepen aan de beurt.

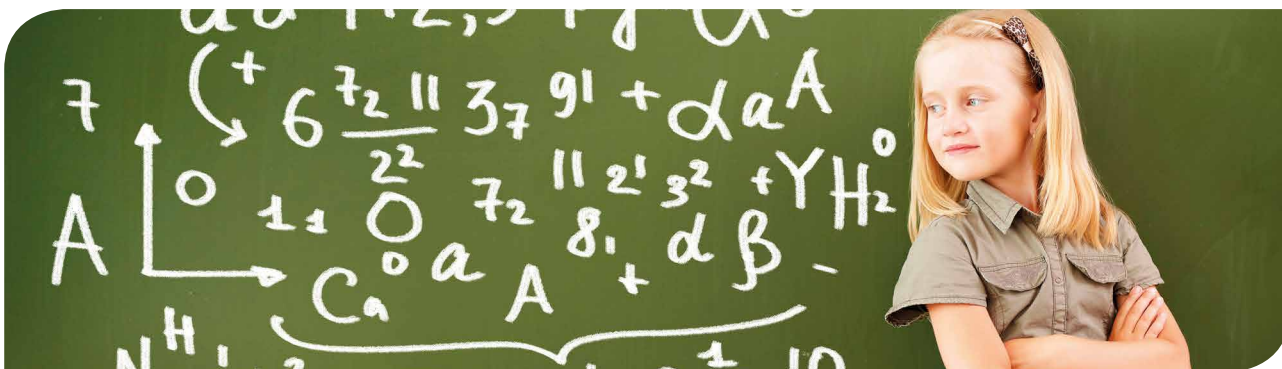
Geconsolideerde jaarrekening 2013 van het GO!

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van het GO!					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
ACTIVA		2013	2012	2013-2012	
Vaste activa	20/28	548.287.507	522.364.953	25.922.554	+4,96%
Immateriële vaste activa	21	688.449	836.313	-147.864	-17,68%
Positieve consolidatieverschillen		2.183	63.612	-61.429	-96,57%
Materiële vaste activa	22/27	547.475.942	521.265.214	26.210.728	+5,03%
Financiële vaste activa	25	120.934	199.814	-78.880	-39,48%
Vlottende Activa	29/58	214.660.717	227.332.408	-12.671.691	-5,57%
Vorderingen op meer dan één jaar	29	20.325	384.317	-363.992	-94,71%
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	4.883.582	4.616.120	267.462	+5,79%
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	18.438.392	39.380.652	-20.942.260	-53,18%
Geldbeleggingen	50/54	93.896.443	86.922.903	6.973.540	+8,02%
Liquide middelen	55/58	92.493.304	90.866.009	1.627.295	+1,79%
Overlopende rekeningen	490/1	4.928.672	5.162.408	-233.736	-4,53%
TOTAAL ACTIVA	20/58	762.948.225	749.697.361	13.250.863	+1,77%

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van het GO!					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
PASSIVA		2013	2012	2013-2012	
EIGEN VERMOGEN	10/15	685.885.045	690.832.819	-4.947.773	-0,72%
Kapitaal	10	672.083.290	672.083.290	0	+0,00%
Reserves	13	22.360	22.360	0	+0,00%
Financiële vaste activa		0	0	0	-
Overgedragen winst/verlies (+)/(-)	14	-310.058.063	-300.755.798	-9.302.265	+3,09%
Kapitaalsubsidies	15	323.837.459	319.482.967	4.354.491	+1,36%
VOORZIENINGEN	16	673.397	131.015	542.381	+413,98%
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	673.397	131.015	542.381	+413,98%
SCHULDEN	17/49	76.389.783	58.733.527	17.656.256	+30,06%
Schulden op meer dan één jaar	17	44.363	80.106	-35.742	-44,62%
Financiële schulden	170/4	27.139	70.380	-43.241	-61,44%
Borgtochten ontvangen in contanten	178	50	2.446	-2.396	-97,96%
Overige schulden	179	17.174	7.279	9.895	+135,93%
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	60.048.721	44.782.885	15.265.836	+34,09%
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	69.006	49.138	19.868	+40,43%
Financiële schulden	43	16.242.631	3.710	16.238.921	+437704,40%
Handelsschulden op ten hoogste één jaar	44	29.888.076	31.261.532	-1.373.456	-4,39%
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	8.698.076	8.585.260	112.816	+1,31%
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	3.178.986	2.775.329	403.657	+14,54%
Overige schulden	47/8	1.971.947	2.107.915	-135.969	-6,45%
Overlopende rekeningen	492/3	16.296.698	13.870.537	2.426.162	+17,49%
TOTAAL PASSIVA	10/49	762.948.225	749.697.361	13.250.863	+1,77%

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van het GO!					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2013	2012	2013-2012	
Operationele opbrengsten	70/74	367.152.642	355.557.416	11.595.225	+3,26%
Lopende opbrengsten	70	26.337.621	25.902.908	434.713	+1,68%
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename/afname (+)/(-)	71	0	0	0	-
Geproduceerde vaste activa	72	0	0	0	-
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	73	278.224.781	268.747.138	9.477.644	+3,53%
Andere operationele opbrengsten	74	62.590.239	60.907.371	1.682.868	+2,76%
Operationele kosten	60/64	381.185.021	368.944.766	12.240.256	+3,32%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (+)/(-)	60	23.130.620	23.742.276	-611.656	-2,58%
Diensten en diverse goederen	61	193.804.179	184.855.462	8.948.717	+4,84%
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	108.617.691	104.043.568	4.574.123	+4,40%
Afschrijvingen en waarderverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	630	52.230.982	52.463.202	-232.221	-0,44%
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handels- en overige vorderingen: toevoegingen/terugnemingen (+)/(-)	631/4	339.827	473.223	-133.396	-28,19%
Voorzieningen: toevoegingen/bestedingen en terugnemingen (+)/(-)	635/7	545.248	0	545.248	-
Inkomensoverdrachten	6401/3	820.395	1.803.218	-982.823	-54,50%
Andere operationele kosten	6404/5	1.696.079	1.563.817	132.262	+8,46%
Operationeel resultaat (+)/(-)		-14.032.380	-13.387.349	-645.030	+4,82%
Financiële opbrengsten	75	1.628.037	2.443.361	-815.324	-33,37%
Financiële kosten	65	125.543	141.795	-16.253	-11,46%
Financieel resultaat (+)/(-)		1.502.494	2.301.565	-799.071	-34,72%
Uitzonderlijke opbrengsten	76	5.448.109	15.524.973	-10.076.864	-64,91%
Uitzonderlijke kosten	66	1.516.776	7.927.888	-6.411.112	-80,87%
Uitzonderlijk resultaat (+)/(-)		3.931.333	7.597.085	-3.665.752	-48,25%
GECONSOLIDEERD(E) WINST/VERLIES (+)/(-)		-8.598.553	-3.488.699	-5.109.853	+146,47%

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van het GO!					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2013	2012	2013-2012	
Te bestemmen winstsaldo (+)		0	0	0	-
Te verwerken verliessaldo (-)		-310.058.063	-300.755.798	-9.302.265	+3,09%
Te bestemmen winst van het jaar (+)		0	0	0	-
Te verwerken verlies van het jaar (-)		-8.598.553	-3.488.699	-5.109.853	+146,47%
Positieve consolidatieverschillen op het resultaat (+)		0	63.612	-63.612	-100,00%
Negatieve consolidatieverschillen op het resultaat (-)		-703.712	0	-703.712	-
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	790	0	0	0	-
Overgedragen verlies van het vorige boekjaar (-)	690	-300.755.798	-297.330.711	-3.425.087	+1,15%
Over te dragen resultaat		310.058.063	300.755.798	9.302.265	+3,09%
Over te dragen winst (-)	693	0	0	0	-
Over te dragen verlies (+)	793	310.058.063	300.755.798	9.302.265	+3,09%

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van de scholengroepen van het GO!

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van de scholengroepen van het GO!					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2013	2012	2013-2012	
ACTIVA		2013	2012	2013-2012	
Vaste activa	20/28	107.299.264	101.901.683	5.397.581	+5,30%
Immateriële vaste activa	21	333.227	386.290	-53.063	-13,74%
Materiële vaste activa	22/27	106.948.622	101.497.754	5.450.868	+5,37%
Financiële vaste activa	28	17.415	17.639	-224	-1,27%
Vlottende Activa	29/58	129.637.886	130.037.084	-399.198	-0,31%
Vorderingen op meer dan één jaar	29	20.325	34.317	-13.992	-40,77%
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	4.676.078	4.458.338	217.740	+4,88%
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	14.688.126	13.972.250	715.875	+5,12%
Geldbeleggingen	50/54	21.430.443	23.571.903	#####	-9,08%
Liquide middelen	55/58	84.202.767	83.083.823	1.118.944	+1,35%
Overlopende rekeningen	490/1	4.620.148	4.916.453	-296.305	-6,03%
TOTAAL ACTIVA	20/58	236.937.150	231.938.767	4.998.383	+2,16%

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van de scholengroepen van het GO!

	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
PASSIVA		2013	2012	2013-2012	
EIGEN VERMOGEN	10/15	186.869.815	183.659.965	3.209.850	+1,75%
Kapitaal	10	105.681.211	105.681.211	0	+0,00%
Reserves	13	22.360	22.360	0	+0,00%
Negatieve consolidatieverschillen		73.853	0	73.853	-
Overgedragen winst/verlies (+)/(-)	14	81.009.648	77.863.315	3.146.333	+4,04%
Kapitaalsubsidies	15	82.742	93.079	-10.337	-11,11%
VOORZIENINGEN	16	278.066	131.015	147.050	+112,24%
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	278.066	131.015	147.050	+112,24%
Grote herstellings- en onderhoudswerken	162	188.440	74.630	113.809	+152,50%
Overige risico's en kosten	163/5	89.626	56.385	33.241	+58,95%
SCHULDEN	17/49	49.789.270	48.147.787	1.641.483	+3,41%
Schulden op meer dan één jaar	17	44.363	86.587	-42.223	-48,76%
Financiële schulden	170/4	27.139	76.861	-49.722	-64,69%
Borgtochten ontvangen in contanten	178	50	2.446	-2.396	-97,96%
Overige schulden	179	17.174	7.279	9.895	+135,93%
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	33.759.678	34.286.747	-527.069	-1,54%
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	75.487	62.105	13.382	+21,55%
Financiële schulden	43	0	0	0	-
Handelsschulden op ten hoogste één jaar	44	22.509.705	23.474.237	-964.533	-4,11%
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	6.026.508	5.850.779	175.729	+3,00%
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	3.178.986	2.775.329	403.657	+14,54%
Overige schulden	47/8	1.968.992	2.124.296	-155.305	-7,31%
Overlopende rekeningen	492/3	15.985.229	13.774.453	2.210.776	+16,05%
TOTAAL PASSIVA	10/49	236.937.150	231.938.767	4.998.383	+2,16%

Geconsolideerde jaarrekening 2013 van de scholengroepen van het GO!

	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2013	2012	2013-2012	
Operationele opbrengsten	70/74	320.620.204	314.251.725	6.368.480	+2,03%
Lopende opbrengsten	70	26.309.247	27.316.699	-1.007.451	-3,69%
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename/afname (+)/(-)	71	0	0	0	-
Geproduceerde vaste activa	72	0	0	0	-
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	73	231.901.147	225.243.599	6.657.548	+2,96%
Werkingsdotaties	730	192.654.550	187.308.734	5.345.817	+2,85%
Investeringsdotaties	731	12.154.827	11.644.786	510.041	+4,38%
Andere	733	27.091.770	26.290.080	801.690	+3,05%
Andere operationele opbrengsten	74	62.409.810	61.691.427	718.383	+1,16%
Operationele kosten	60/64	318.644.722	309.808.309	8.836.414	+2,85%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (+)/(-)	60	23.180.918	26.245.339	-3.064.422	-11,68%
Diensten en diverse goederen	61	183.554.476	176.810.864	6.743.611	+3,81%
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	90.850.186	86.665.089	4.185.097	+4,83%
Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	630	18.377.007	17.604.353	772.654	+4,39%
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handels- en overige vorderingen: toevoegingen/terugnemingen (+)/(-)	631/4	339.827	473.223	-133.396	-28,19%
Voorzeningen: toevoegingen/bestedingen en terugnemingen (+)/(-)	635/7	149.917	0	149.917	-
Inkomensoverdrachten	6401/3	821.643	575.893	245.750	+42,67%
Andere operationele kosten	6404/5	1.370.748	1.433.547	-62.799	-4,38%
Financiële kosten	65	114.906	130.683	-15.777	-12,07%
Financieel resultaat (+)/(-)		1.232.817	1.709.902	-477.085	-27,90%
Uitzonderlijke opbrengsten	76	730.248	7.717.327	-6.987.080	-90,54%
Uitzonderlijke kosten	66	778.151	7.943.014	-7.164.862	-90,20%
Uitzonderlijk resultaat (+)/(-)		-47.904	-225.686	177.783	-78,77%
GECONSOLIDEERD(E) WINST/VERLIES (+)/(-)		3.160.396	5.927.632	-2.767.237	-46,68%

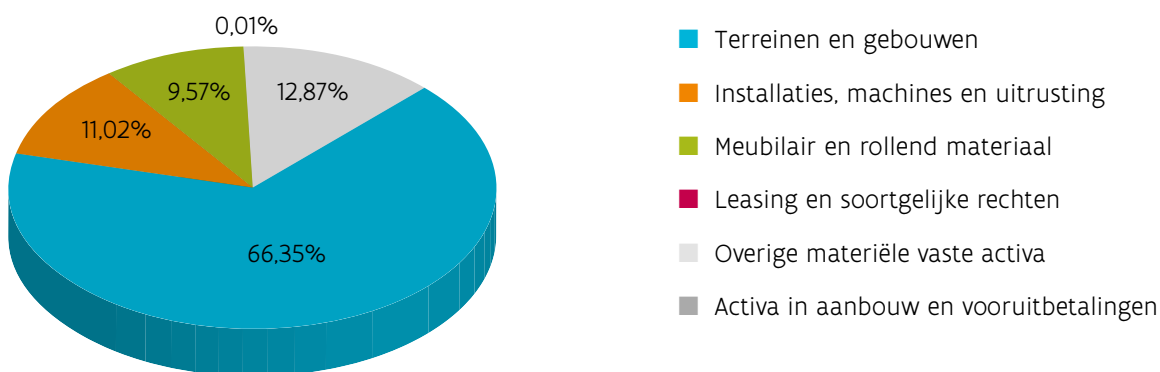
Geconsolideerde jaarrekening 2013 van de scholengroepen van het GO!					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2013	2012	2013-2012	
Te bestemmen winstsaldo (+)		81.009.648	77.863.315	3.146.333	+4,04%
Te verwerken verliessaldo (-)		0	0	0	-
Te bestemmen winst van het jaar (+)		3.160.396	5.927.632	-2.767.237	-46,68%
Te verwerken verlies van het jaar (-)		0	0	0	-
Positieve consolidatieverschillen (+)		0	0	0	-
Negatieve consolidatieverschillen (-)		-14.063	0	-14.063	-
Overgedragen winst van het vorige boekjaar (+)	790	77.863.315	71.935.683	5.927.632	+8,24%
Overgedragen verlies van het vorige boekjaar (-)	690	0		0	-
Over te dragen resultaat		-81.009.648	-77.863.315	-3.146.333	+4,04%
Over te dragen winst (-)	693	-81.009.648	-77.863.315	-3.146.333	+4,04%
Over te dragen verlies (+)	793	0	0	0	-

Geconsolideerde balans

De balans van het GO! bestaat voornamelijk uit investeringen of 'vaste activa' en uit beschikbare 'liquide' middelen.

Vaste activa (investeringen)

De actuele waarde van de investeringen bedraagt € 548 miljoen. Ze zijn als volgt verdeeld:

Terreinen en gebouwen, centraal beheerd door de administratieve diensten van het GO!, vertegenwoordigen het grootste deel van de investeringen, m.n. met een actuele (boek)waarde van € 435 miljoen (incl. deze in aanbouw).

De andere vaste activa zijn voornamelijk in het bezit van de scholengroepen (95 %) en hebben een totale boekwaarde van € 113 miljoen. Installaties vertegenwoordigen € 60 miljoen en rollend materieel (voornamelijk bussen) € 52 miljoen.

In 2013 werd voor € 53,5 miljoen in nieuwe gebouwen en gronden geïnvesteerd, terwijl er voor € 10,7 miljoen werd verkocht. Er werd ook voor € 15,7 miljoen aan nieuwe installaties, machines en uitrusting, € 4,5 miljoen aan meubilair en € 3,2 miljoen aan bussen aangekocht.

Vorraden

De voorraden vertegenwoordigen € 4,9 miljoen en bevinden zich voornamelijk bij de scholengroepen. Ze bestaan uit grondstoffen (39,7%), hulpstoffen (23,6%), brandstoffen voor verwarming (22,7%), goederen en materiaal bestemd voor verkoop (9,4%), gereed product (4,1%) en goederen in bewerking (0,5%).

Vorderingen

De vorderingen op eind 2013 waren bij de scholengroepen gedaald met € 173.000 (-1,8%), terwijl ze bij de centrale diensten van het GO! met € 729.000 (+20,7%) waren gestegen tegenover eind 2012, waarvan € 595.000 te wijten was aan een grotere facturatie in december 2013 dan in december 2012 (deze facturen zijn op het einde van het boekjaar nog niet vervallen). Er was ook één uitzonderlijke vordering van € 350.000 die begin 2014 werd vereffend. Er zijn dus geen structurele problemen.

Bij de scholengroepen bestaan de vorderingen voor 69% uit leerlingfacturen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het GO! is licht gedaald in 2013 (-0,72%) en bedraagt bijna € 686 miljoen.

Schulden

De schulden op korte termijn zijn eind 2013 globaal gezien op hetzelfde peil gebleven als eind 2012 (-1,54% excl. financiële schulden) en bedragen € 60 miljoen.

De schulden op lange termijn worden verder afgebouwd en zijn zelfs gehalveerd in 2013. Ze staan eind 2013 op € 44.000.

Geconsolideerde resultatenrekening

Opbrengsten

De werkingsopbrengsten bestaan voor 76% uit dotaties, toelagen en subsidies, voor 7% uit schoolmaaltijden en voor 17% uit o.a. schoolreizen, didactische uitstappen, inschrijvingen in het volwassenenonderwijs, boeken en buitenschoolse opvang.

De werkingsdotaties zijn in 2013 gemiddeld met 2,32% gestegen ten opzichte van 2012. De verkoop van schoolmaaltijden is toegenomen met 1,68%.

De financiële opbrengsten lijdten onder een dalende rentevoet en zijn daardoor een derde lager dan het jaar ervoor, wat een verschil van € 815.000 betekent.

Er werd ook voor € 5,5 miljoen uitzonderlijke opbrengsten geboekt door een meerwaarde te realiseren op de verkoop van voornamelijk patrimonium.

Kosten

De werkingskosten bestaan voor 50,8% uit de aankoop van diensten en diverse goederen, voor 28,5% uit loonkosten, voor 13,7% uit afschrijvingen en voor 6,1% uit verkoopkosten.

De kosten voor diensten en diverse goederen zijn met 4,84% gestegen. Bij de scholengroepen zijn ze met 3,8% (+€ 6,7 miljoen) gestegen, terwijl er bij de centrale diensten van het GO! een toename is met 22,2% (+€ 2,1 miljoen), vooral te wijten aan de overgang van de centrale diensten van het GO! naar het Huis van het GO! eind 2013 waarvoor extra kosten werden gedaan.

De totale loonkosten zijn met 4,4% gestegen (€ 4,6 miljoen). De scholengroepen kennen een stijging met 4,8% of € 4,2 miljoen, voornamelijk omdat statutair personeel (betaald door het departement) vervangen werd door contractuelen (betaald door de scholengroepen). De centrale diensten van het GO! zien de lonen slechts met 1,7% toenemen (€ 307.000), te wijten aan de endogene groei. (Endogene groei betekent de meerkosten bovenop de loonkosten die ontstaan door verhogingen in schaal- en wedde-anciënniteit in het kader van de functionele loopbaan.)

De afschrijvingskosten zijn in 2013 globaal gezien bijna gelijk gebleven aan die van 2012 (-0,44%). Dit is het effect van enerzijds vaste activa die in 2013 hun totale afschrijfperiode hebben bereikt en niet meer verder worden afgeschreven, en anderzijds van een sterke toename van investeringen zowel bij de scholengroepen (vooral installaties en materieel) als bij de centrale diensten van het GO! (gebouwen).

De financiële kosten zijn ten opzichte van 2012 met 11,5% teruggedrongen tot ruim € 125.000.

Resultaat van het boekjaar

Het GO! heeft in 2013 een geconsolideerd resultaat van € -8,6 miljoen. Dit is voornamelijk te wijten aan het operationeel tekort van € 15,1 miljoen bij de centrale diensten van het GO! (zie bespreking van de jaarrekening van de administratieve diensten).

De scholengroepen hebben in 2013 samen een overschot van € 3,2 miljoen gerealiseerd, wat betekent dat het budgettaire evenwicht gemiddeld voor 99,01% werd bereikt.

Ratioanalyse

Bij een overheidsinstelling zoals het GO!, waar winst geen doel op zich is, zijn de volgende ratio's het meest interessant om de financiële gezondheid ervan te analyseren:

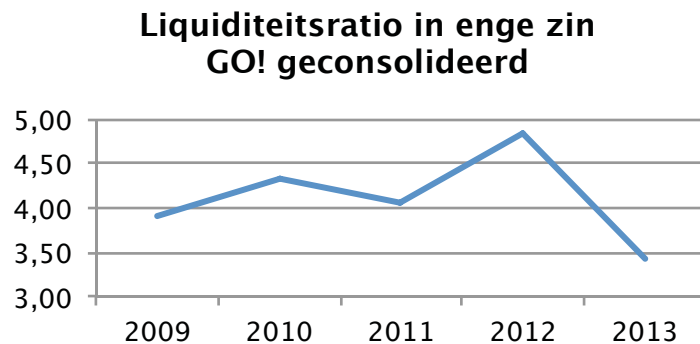
Liquiditeitsratio

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre men de kortlopende schulden kan aflossen zonder nieuwe financieringsbronnen te moeten aanspreken. Vanaf een waarde van 1 kan men hieraan voldoen en is men financieel gezond.

De scholengroepen hebben een gemiddelde liquiditeitsratio in enge zin van 3,53, wat duidt op een uiterst financieel gezonde situatie. Dit is de laatste vijf jaar stabiel gebleven.

Eind 2013 bedraagt dezelfde ratio bij de centrale diensten van het GO! 3,06. Dit is opmerkelijk lager dan de laatste jaren, te wijten aan een lagere investeringsdotatie en een hogere investeringsgraad in 2013.

In de geconsolideerde jaarrekening 2013 heeft de liquiditeitsratio in enge zin van het GO! een waarde van 3,42. Dit is de laagste in de laatste vijf jaar en enkel te wijten aan de situatie bij de centrale diensten van het GO! in het boekjaar 2013.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio laat zien in welke mate de organisatie aan alle financiële verplichtingen kan voldoen. De scholengroepen hebben een gemiddelde graad van financiële onafhankelijkheid van 3,78, wat ook hier wijst op een financieel heel gezonde situatie. De laatste vijf jaar is deze ratio ook nauwelijks gewijzigd, net zoals de liquiditeitsratio.

Bij de centrale diensten van het GO! staat deze ratio eind 2013 op 17,85. Dit is veel lager dan de laatste jaren, om dezelfde reden als bij de daling van de liquiditeitsratio. Hoe dan ook blijft deze ratio enorm groot doordat de centrale diensten van het GO! het gehele patrimonium in hun jaarrekening hebben staan.

Voor het hele GO! (geconsolideerd) bedraagt de ratio 8,94 in 2013. Dit is ook lager dan de vorige jaren, te wijten aan de ratio bij de centrale diensten van het GO!.

De administratieve diensten

Voor de centrale diensten van het GO! (= zowel de administratieve als de pedagogische diensten) bespreken we de jaarrekening 2014⁴. Conform het Rekendecreet bestaat de rapportage uit een 'bedrijfseconomisch luik' en een 'begrotingsluik'.

De centrale administratie moet zowel een bedrijfseconomische (dus dubbel boekhouden) als een budgettaire boekhouding voeren, met een belangrijke focus op het budgettaire, aangezien zij als overheidsorgaan wordt beoordeeld op basis van deze uitvoeringen en begrotingen.

Op 21 maart 2015 keurde de Raad van het GO! de jaarrekening 2014 van de centrale administratie goed. In wat volgt bespreken we de bedrijfseconomische cijfers.

Eerst worden de cijfers van 2014 en 2013 opgelijst, zowel voor de activa (de bezittingen en te ontvangen middelen), de passiva (het vermogen en de schulden) als de resultatenrekening (kosten en opbrengsten) van de centrale diensten van het GO!, met inbegrip van de pedagogische diensten. Daarna volgt een korte inhoudelijke bespreking.

⁴ De jaarrekening van de centrale diensten 2014 moet ten laatste eind maart 2015 ingediend zijn bij de Vlaamse overheid; voor het jaarverslag kunnen we dus de cijfers van 2014 bespreken. De geconsolideerde jaarrekening 2014 daarentegen moet pas tegen eind september 2015 ingediend worden.

Balans

GO! Balans activa			
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar
		2014	2013
VASTE ACTIVA		459.599.636	443.082.541
Immateriële vaste activa (+)	21	205.658	355.221
Materiële vaste activa	22/27	457.193.979	440.527.320
Financiële vaste activa	28	2.200.000	2.200.000
VLOTTENDE ACTIVA		107.977.475	83.984.149
Vorderingen op meer dan één jaar	29	0	0
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3	100.986	207.504
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	22.988.234	4.689.358
Geldbeleggingen	50/54	71.672.000	72.466.000
Liquide middelen (+)	54/58	12.227.947	6.316.565
Overlopende rekeningen (+)	490-491-495	988.308	304.722
TOTAAL		567.577.111	527.066.690

GO! Balans passiva			
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar
		2014	2013
EIGEN VERMOGEN		530.809.869	499.101.792
Kapitaal (+)	10	566.402.079	355.221
Uitgiftepremies (+)	11		
Herwaarderingsmeerwaarden (+)	12		
Reserves (+)	13	0	0
Overgedragen winst (of verlies) (+/-)	14	-397.988.684	-391.055.003
Dotaties, subsidies, toelagen en soortgelijke (+)	15	362.396.475	323.754.717
Voorschot aan de vennoten op de verdeling netto-actief (-)	19		
VREEMD VERMOGEN		36.767.242	27.964.898
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16	395.331	395.331
Schulden op meer dan één jaar	17	0	0
Financiële schulden	170/174	0	0
Handelsschulden (+)	175		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	176		
Borgtochten ontvangen in contanten (+)	178		
Overige schulden (+)	179		
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	35.297.480	27.259.048
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42		
Financiële schulden (+)	43	23.627.179	16.242.631
Handelsschulden op ten hoogste één jaar (+)	44	8.916.536	8.343.670
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (+)	45	2.752.586	2.671.568
Overige schulden (+)	47/48	1.180	1.180
Overlopende rekeningen (+)	492-493-496	1.074.430	310.519
TOTAAL		567.577.111	527.066.690

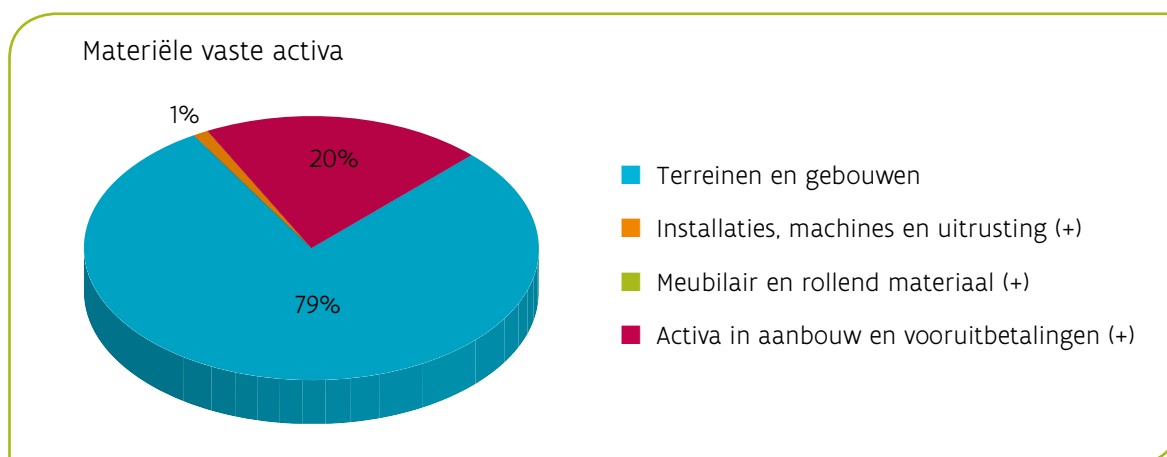
Resultatenrekening

GO! Resultatenrekening			
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar
		2014	2013
Operationele opbrengsten	70/74	50.090.291	49.020.261
Operationele kosten (-)	60/64	-60.792.388	-64.151.031
Operationeel resultaat		-10.702.096	-15.130.770
Financiële opbrengsten	75	280.243	260.210
Financiële kosten (-)	65	-10.144	-10.637
Financieel resultaat		270.100	249.573
Resultaat uit de gewone activiteiten (voor belastingen)		-10.431.997	-14.881.198
Uitzonderlijke opbrengsten	76	5.099.633	5.992.092
Uitzonderlijke kosten (-)	66	-1.601.317	-3.573.263
Uitzonderlijk resultaat		3.498.315	2.418.829
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (voor belastingen)		-6.933.681	-12.462.369
Belastingen op het resultaat	67/77	0	0
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (na belastingen) (verlies (-))		-6.933.681	-12.462.369
TE BESTEMMEN NETTO RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR (verlies (-))		-6.933.681	-12.462.369

Bespreking

Voor het boekjaar 2014 realiseren de centrale diensten van het GO! een tekort van € 6,93 miljoen, terwijl voor 2013 het tekort € 12,46 miljoen bedroeg. Dit is te zien op het einde van de resultatenrekening. Zowel voor 2013 als 2014 is dit tekort hoofdzakelijk toe te schrijven aan afschrijvingen op gebouwen.

Activa

Gebouwen en terreinen

Gebouwen en terreinen zijn het hoofdbestanddeel aan bezittingen van het GO!. Ze ondergaan de tand des tijds (slijtage en veroudering) en moeten daarom elk jaar voor een bepaalde waarde afgeschreven worden. Het zijn louter boekhoudkundige bedragen, geen uitgaven in geld, maar ze vormen wel op het eerste zicht de grootste uitgavenpost in de GO! boekhouding. Afschrijven is enkel een middel om op termijn de nodige vervangingen en aanpassingen te kunnen doen.

Sinds 2010 worden gebouwen die in aanbouw zijn maar nog niet werden opgeleverd, geboekt op een rekening 'vaste activa in aanbouw'. Pas wanneer een gebouw is opgeleverd, wordt dit overgeboekt naar een activarekening met de bijbehorende afschrijvingen. Dit verklaart waarom de materiële vaste activa binnen de tabel 'Activa' stijgen maar de bijbehorende afschrijvingen lager liggen dan het voorgaande jaar.

De centrale diensten van het GO! ontvangen van de overheid middelen om te investeren in schoolgebouwen. Om het huidige actief op peil te houden en zelfs te kunnen vernieuwen, aangepast aan de huidige noden, en om voldoende nieuwe scholen te kunnen bouwen voor de leerlinginstroom, zou het GO! meer middelen kunnen gebruiken dan wat nu wordt toegekend.

Beschikbare financiële middelen

De geldbeleggingen en de liquide middelen, langs de activazijde, die samen de financiële middelen uitmaken, zijn met bijna € 5,12 miljoen gestegen in vergelijking met 2013, terwijl ze vorig jaar ook gestegen waren met bijna € 9,48 miljoen.

Passiva

Eigen vermogen

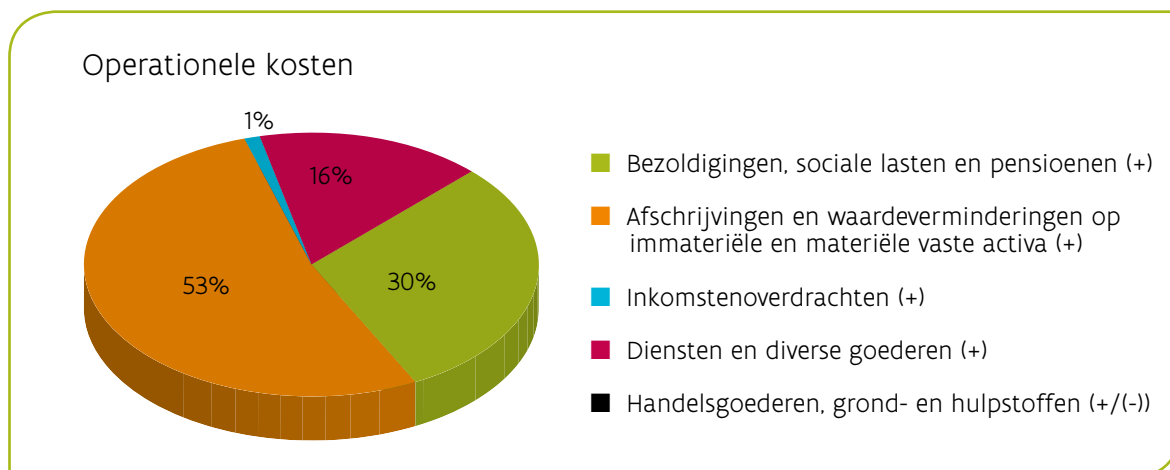
Het eigen vermogen van het GO! is samengesteld uit de oorspronkelijke waarde van het gebouwenpatrimonium, de gecumuleerde netto verliezen uit het verleden en de investeringsdotatie die het GO! jaarlijks ontvangt voor de bouw van scholen.

Vreemd vermogen

Het vreemd vermogen is samengesteld uit leveranciersschulden en sociale schulden. Eind 2014 vertoonde een van de zichtrekeningen een negatief saldo van € 23,63 miljoen. Dit negatief saldo werd als financiële schuld opgenomen langs de passiefzijde van de balans.

Resultatenrekening

Personeelskosten

De personeelskosten vormen de grootste uitgavenpost en omvatten de volledige bruto loonkosten (werkgeversbijdrage RSZ inbegrepen), de kosten voor het woon-werkverkeer, de bijdragen in het kader van het fonds voor overlevingspensioenen en de pensioenpool voor statutaire personeelsleden, en de voorziening voor het vakantiegeld dat in 2015 wordt uitbetaald. Voor de centrale administratieve en pedagogische diensten samen bedragen ze € 18,17 miljoen.

Ten opzichte van vorig boekjaar betekent dit een stijging met € 332.000 of 2%. Deze stijging is te wijten aan de endogene groei.

Uitzonderlijke opbrengsten

Bij de verkoop van vaste activa, hoofdzakelijk gronden en gebouwen, wordt het verschil tussen de verkoopopbrengst en de netto boekwaarde als meer- of minderwaarde opgenomen in het uitzonderlijk resultaat van het boekjaar. In 2014 werd voor € 4,90 miljoen meerwaarde op verkopen gerealiseerd, € 1,08 miljoen minder ten opzichte van 2013. In de meeste gevallen gaat het om volledig afgeschreven activa, waardoor de volledige verkoopopbrengst als meerwaarde wordt opgenomen.

Besparingen

In 2014 zette de Vlaamse overheid de opgelegde besparingen verder. Tegelijk met de lage rentevoeten hebben deze besparingen de financiële middelen van het GO! verder verminderd. Een groot deel van de uitgaven van het GO! gaat naar vaste contracten (ICT, huisvesting) en personeelskosten. De opgelegde besparingen hebben de beleidsruimte die in het verleden al beperkt was, helemaal weggenomen.

Aanbevelingen aan de overheid

De kern van het pedagogisch project van het GO! (PPGO!) ligt in zijn maatschappelijke opdracht om kwaliteitsvol onderwijs te waarborgen. Het GO! vraagt aan de overheid de nodige ruimte en middelen om deze fundamentele opdracht te realiseren. Door een aantal besparingsmaatregelen in verband met de werkingsmiddelen uit de voorbije jaren is deze opdracht steeds meer onder druk gekomen.

Het GO! vraagt dan ook dat de overheid de volledige indexering van de werkingsmiddelen jaarlijks toepast. Opdat de GO! internaten hun sterk gewijzigde opdracht verder op een kwaliteitsvolle wijze kunnen waarmaken, moeten zij van de overheid een aangepaste omkadering krijgen die rekening houdt met de leerlingenkenmerken. De overheid belooft al enkele jaren om de financiering te herbekijken van de internaten (inclusief internaten buitengewoon onderwijs en internaten met permanente openstelling), daar moet ze nu ook werk van maken.

Het GO! onderschrijft daarnaast de dringende vraag om een verhoging van de financiële middelen voor schoolinfrastructuur. Wij vragen dat men, ten aanzien van het GO! budget, de OESO-normen voor onderhoud en kleine infrastructuurwerken respecteert en dat men alle onderwijsniveaus en -vormen (dus ook volwassenenonderwijs en deeltijds kunstonderwijs) meeneemt bij het berekenen van de dotatie voor infrastructuur.

Het GO! wijst hierbij op het belang van een structurele aanpak voor structurele noden en vraagt een duurzaam beleid inzake capaciteitsuitbreiding.

Tot slot wijzen we nogmaals op de zeer grote besparingsinspanningen die het GO! in de voorbije jaren al geleverd heeft op het vlak van personeel voor zijn centrale diensten. We herhalen hier dan ook de vraag van het GO! aan de Vlaamse overheid of ze de bijkomende inspanning van € 1,46 miljoen die tegen 2019 gevraagd wordt, enigszins kan milderen.

Allemaal VIP Helemaal Go!

